

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

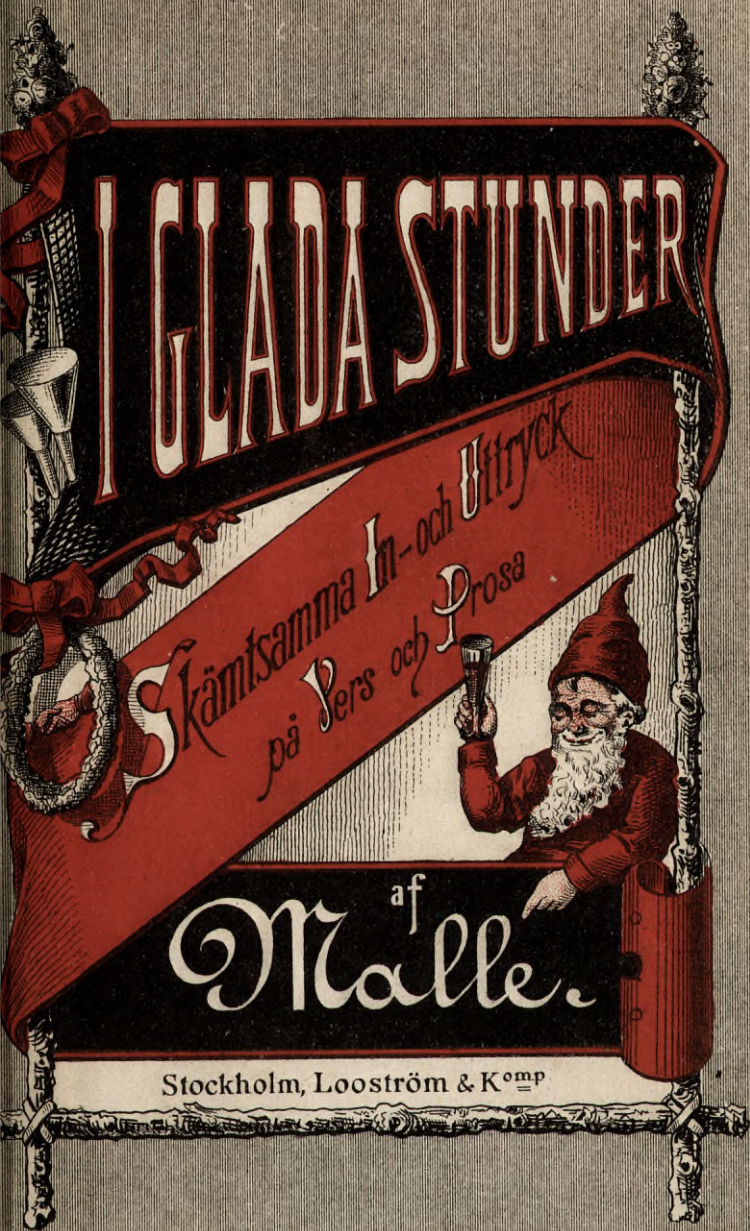
UPPSALA
UNIVERSITET

I GLADA STUNDER

Skämtsamma In- och Uttryck
på Vers och Prosa

af
Malle

Stockholm, Looström & K^{omp}

10

"I GLADA STUNDER"

SKÄMTSAMMA IN- OCH UTTRYCK

PÅ VERS OCH PROSA

AF

MALLE.

STOCKHOLM,
LOOSTRÖM & KOMP.

Stockholm,
tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1881.

Innehåll.

	Sid.
Mitt herrskap.....	v.
Nyckeln.....	vii.
Papperets lof.....	1.
Ett litet sommarqvåde.....	3.
Min grymma vän.....	5.
Au revoir!.....	6.
Kärlek.....	8.
En lyckans gunstling.....	10.
Vintern och sommarn.....	12.
Farväl till skärgården.....	14.
Aktören.....	16.
Majvisa 1880.....	18.
I Oktober 1880.....	21.
I November 1880.....	23.
Mina sparbanker.....	25.
Göteborg Förr och Nu.....	27.
Dagens frågor.....	30.
En entreat mellan kulisserna.....	32.
»Vid en konsert».....	35.
En stund på midsommaraftonen.....	36.
Några råd af en komiker till ett nygift par.....	38.
Något bättre... ..	40.
Prolog.....	42.
Typografen.....	45.
En liten återblick.....	46.
Korgfunderingar.....	49.
Picke Popp.....	52.
En morgonstund på landet.....	54.

	Sid.
Frågvisa.....	55.
Tjuguåtta.....	57.
Petter.....	58.
»Vi ha för brådtom»	59.
Fiolinisten Maurice Dengremont i Göteborg 1878.....	61.
Under förmälningen 1881.....	63.
En ny punschsort	65.
»Vår tid är lifvad»	66.
Ett vad. Dramatisk skizz på vers i en akt.....	69.
En Finlandstripp. Skizz.....	81.
Ett sällskapsspektakel.....	107.

Mitt Herrskap!

»Jag sjunger hi! och jag sjunger hej!
Ty jag vill lustiger vara,
Och sjunger visor för annat ej
Än för att sjunga dem bara.»
Så Sehlstedt qvittrade — nå, väl an,
Jag tänker alldeles såsom han!
I hopp om talrika muntra kunder
Jag sänder ut hvad **I glada stunder**
Har rimmats samman till nöje blott.
Jag hoppas herrskapet mig förstått? —
Kritiken glöm och glöm bort att risa,
Sjung utan anspråk min lilla visa,
Då skall jag sjelf applådera den,
Ifall det passar —

Författaren.

ST. JOHN'S HOSPITAL

The undersigned, in pursuance of the provisions of the
Act in that behalf made, do hereby certify that
the following is a list of the names of the
persons who have been admitted to the
Hospital during the year ending on the 31st
of December 1900, and who have been
discharged therefrom during the same
year, in accordance with the provisions of
the Act in that behalf made.

Nyckeln.

Man skall allt vara bra stämd för gyckel,
 Ja, nära nog utan all slags smak,
 Att skrifva hop något om en nyckel,
 En sådan rysligt prosaisk sak.

Så hör jag hviskas — men det mig gläder
 Att genom litet rimsmideri,
 I hast här kunna bevisa eder,
 Hur ock i nyckeln finns poesi.

Om skördefält skrivits verser rara,
 Der har jag ju ett exempel strax
 Hur orättvis man ibland kan vara.
 Finns det på nyckeln ej också ax?

Till hjertekammarn vill älskarn gerna
 Ha' lilla nyckeln . . . nåväl, än sen?
 Gif svar, du trängtande unga tärna,
 Är ej den nyckeln poetisk, den?

När man är lycklig, försvinner lifvet
 Så lätt och gladt som en munter dans,
 Men uppå tiden man lurad blifvit,
 Ifall det ingen urnyckel fanns.

Se kammarherrn hur han går och hycklar
 Och bugar så . . . han ej mer blir rak.
 Om det ej finnes förgyllda nycklar,
 Hvad skulle karlstackarn då ha — bak?

Sitt hem, ack, hvem vill väl det försumma?
 Men blir man bortbjuden någon qväll,
 Försigtigt hviskar vår lilla gumma:
 Glöm inte portnyckeln, är du snäll!

Gardisten se'n — militärgeniet,
 Han slog nog upp med sin lilla vän,
 Om inte nyckeln till skafferiet
På ätiskt lockade honom än.

Jag goda viner rätt mycket skattar,
 En nykterdansares smak är skämd.
 Vinkällarnyckeln jag gerna fattar,
 Den gör mig riktigt poetiskt stämd.

Min kassanyckel må bli den sista,
 Som här nu skall exponerad bli.
 Den är poetisk, ty i min kista
 Finns inga pengar — blott poesi.

Papperets lof!

¶ fall att man vill höra på,
Jag sjunga skall en liten visa,
Det mig ju ej förtänkas må
Att *papperet* jag önskar prisa.

Förutan papper, hvilken nöd,
Vårt hela lif det blef eländigt.
Nog kan man vara utan bröd!
Men papper är för oss nödvändigt.

Allt pappersmynt ur markna'n gick,
Roman, poemerna och skissen —
Ej »Dagens Nyheter» man fick,
Och inte lilla »Söndags-Nissen».

De älskande sig stode slätt
Med kärleksbref och små sonnetter,
Och tänk på hvarje fattig sprätt,
Som vill ha' krage och manschetter.

Teatern blefve slopad den,
Om papper inte fanns till roller;
Hur gick med riksdagen, min vän,
Förutan riksdagsprotokoller?

Uppllysning, bildning, allt försvann,
 Ej någon kunde ta' studenten . . . .
 Och arfvingen sig lurad fann,
 Ty, hvarpå skrifva — testamenten?

Ej fick man mera svart på hvitt,
 Ett löfte gifvet, ansågs taget;
 Men månne ej herr L. O. Smith
 Då stått sig slätt med spritbolaget?

Boktryckar'n hade nog, gu'nås,
 Med all sin konst ej någon lycka,
 Ty *sätta* kan han, det förstås,
 Men sällan utan papper *trycka*.

Och Bellman, Runeberg, Tegnér,
 Hvarmed har deras ära vunnits?
 Ej någon tänkt på dem nu mer,
 I fall att inte papper funnits.

Hur skulle utan papper gå
 Med aktier och Braunschweigslotter?
 Och flickorna se'n, stackars små,
 Ej hade ens till — papiljotter.

Af papper snart sagdt allt kan fås,
 Båd' strutar, påsar och serveter;
 Fast uppåt väggarne, gu'nås,
 Vi få oss — giftiga tapeter.

Men till min sista stund jag än
 I pappersfrågan skall stå tapper;
 Ty till och med till frukosten
 Så vill man hafva — *sill i papper!*

Ett litet sommarqväde.

Gröna trån och buskar,
 Varmt till öfverflöd.
 Molnen, regnets kuskar,
 Dämpa solens glöd; —
 Undertecknad ligger
 Makligt sträckt på rygg,
 Njuter, ack! — men tigger
 Skonsamhet af mygg.

Se hvad röda stugor,
 Parade så nätt!
 Men hvad dessa flugor
 Ha' för näsvist sätt.
 Usch! en geting surrar,
 Tar mig för en ros,
 Hipp! jag tror jag hurrar,
 Nu han flög sin kos.

Strax bredvid mig betar
 Lugnt en brunklädd ko,
 Der en svala letar
 Småkrafts till sitt bo.

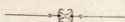
Herre Gud, se suggan
 Går med kortklippt hår!
 Gubben der med snuggan,
 Det är värden vår.

Hör en ångbåt skriker,
 Det är »Fänrik Stål»,
 Han om udden viker, —
 Gamle krigsbuss, skål!
 Kors, hvad den är smäcker,
 Just som en off'cer,
 Lille kapten Decker
 Uti aktern ler.

Ned vid sjöstrand leka
 Löja, aborr, mört,
 Deras stjertar peka
 Som ett frökenskört,
 Tätt förbi går Stina,
 Liten barbent tös,
 Formerna ä' fina
 Som på en dansös.

Der på förstuqvisten
 Mutter solar sig.
 Jag förstår nog listen:
 Hon vill likna mig; —
 Och i famnen sluter
 Hon vår pojksfilur
 Liksom gubben njuter
 Hon af Guds natur.

Der en liten siska
 Slår sin drill i lund,
 Hejsan! smultron friska
 Trilla rakt i mun.
 Åh! hvad det är härligt,
 Vidga dig mitt bröst,
 Insup luft begärligt,
 Snart, gudnås, är — höst.

Min grymma vän.

Jag var så nöjd: med bråk och tråk jag hunnit
 Att bli rangerad karl med lön på stat.
 På lotteri jag tjugotusen vunnit,
 Så att jag hade mera än till mat.
 Jag lefde godt, jag rikligt njöt af lifvet,
 Jag lefde gladt, ja — litet öfverdrifvet.

Kom så en vän till mig en dag och sade:
 »Lägg bort all tobak, du ej röka bör!»
 Cigarri'n, den största njutning som jag hade,
 Jag skulle afstå från? — Nej, förr jag dör.
 »Så dö då!» sade vännen min med hetta.
 Jag rökte aldrig mera efter detta.

Min lilla sup vid smörgåsbordet rara
 Jag tog som oftast, ja, en halfva med.
 Men vännen sad': »det der du låter vara,
 Att snappa är en högst förderflig sed!»
 Och lilla supen, som så skönt mig smaka',
 Ifrån den stunden måste jag försaka.

Jag sällan kom i stämning uppå qvällen,
 Förr'n jag en tuting fick och oftast — två;
 Men nu så får jag glädja mig åt smällen,
 Ty vännen har förbjudit den också.
 Ja, till och med det öl, jag drack till maten,
 Han djerft har tagit från mig, den krabaten.

Bland glada vänner satt jag halfva natten
 Och drack och skämta' vid en bräddfull bål.
 Nu får jag endast dricka — seltersvatten;
 Och mjölgröt är hvar qväll mitt aftonmål.
 På slaget tio skall jag sedan ligga,
 Här hjälper ej att om förskoning tigga.

Med ett ord: allt, hvad som oss glädje skänker,
 Är mig förbjudet af min grymme vän,
 Men hvem är denne vän, man säkert tänker?
 Och jag — jag måste fram med sanningen.
 Min vän är *doktor*, och den gamle knarren
 Vill bota stackars mig för — *magkatarren!*

— 63 —

Au revoir!

(Framsagt på en afskedssoiré i Helsingfors d. 9 September 1874.)

Jag skulle skrifva ett ömt farväl, —
 Så är det lofvadt uti programmet, —
 Men om jag grubblade mig ihjäl,
 Så är det omöjligt att få fram'et,
 Det blir så sorgligt, der har ni skälet,
 Jag säger hellre än: o farväl! — ett
 Au revoir!

Teatern först jag en helsning ger:
 Må han gå framåt och bildning sprida,
 Dess framtid nu uti mörkt man ser,
 Men efter köld kommer alltid blida,
 Uppbjud förmågan, konstmæcenater,
 Beskydden, värnen, en svensk teater,
 Au revoir!

I, recensenter, hvars domslut — ack!
 Vårt konstnärshögmod så ofta sårat,
 För edra rättelser hafven tack,
 Jag endast välvilja i dem spårat;
 Derför i afskedets stund jag beder,
 Att nu få säga också till eder
 Au revoir!

Mesdames! till eder mig vänder jag
 Och ristar eder en enkel runa
 Till tack för att I ha'n haft fördrag
 Med min komik — och min fula nuna.*)
 Uppriktigt sagdt är jag ej så vådlig,
 Som jag på scenen mig gjort åskådlig,
 Au revoir!

Åt eder vänner vid glasets rand
 Tillåt att äfven ett tack jag bringar,
 Kanhända minnes ni mig ibland,
 Då skämtet flödar och skrattet klingar.
 När nöjets bägare måttligt tömmes,
 På botten herrliga perlor gömmes,
 Au revoir!

*) Ansigte.

Jag till de flesta nu helsning sändt,
 Men än en sådan jag bringa vågar
 Till hvarje ungdomsfrisk finsk student,
 Som för sitt fosterlands ära lågar;
 Låt finskt och svenskt ej af språket skiljas!
 Jag säger nöjd, om min bön beviljas,
 Au revoir!

Till sist, mitt värdaste publikum,
 För dig jag ryggen helt sirligt kröker,
 Gud vet, om inte jag varit dum,
 Ej alltid finner man hvad man söker;
 Dit nu jag kommer, hvad må jag få der?
 Ack, säkert ej sådan mängd applåder.
 Au revoir!

Kärlek.

Först älska vi vår hulda mor,
 Och denna kärleken,
 Om man blir aldrig än så stor,
 Hvem mäktar rubba den?

När vi bli litet äldre se'n,
 Vi älska ock vår far —
 Och synnerligt han blir vår vän,
 Om han på riset spar.

Så älska vi helgdagar mest
 Vid cirka *tio* år,
 På sådana man äter bäst
 Och ej i skolan går.

Vid *sexton* år vår klädsel är
 Det som vi svärma för,
 Men skraddarn har ett grymt besvär
 Att klä en skranglig stör.

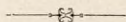
Vid *tjugu* år att lefva, — dö!
 I hvar minut man svär,
 Och följdén blir en fästämö,
 Som man har grundligt kär.

Vid *tjugufyra* . . . *tjugusju*
 Är man rangerad karl
 Och älskar blott sin lilla fru,
 I fall . . . man någon har.

Vid *trettio* och *fyrty* år
 Då är man glad och nöjd,
 Om man i hemmet trefnad får
 Och utaf barnen fröjd.

När man blir *femti* — är ej stort
 Bevändt med kärleken,
 Sin toddi och ett parti kort
 Likväl man älskar än.

Vid *sexti* år på livvets elf
 Seglatsen kännes tung,
 Nu älskar gubben blott sig sjelf
 Och »*den* tid . . . han var ung».

En lyckans gunstling.

»**D**et blir en riktig herrekarl
 Af lilla Staffan», sade alla.
 Med segerhufva född jag var,
 Det måste man ju lycka kalla.
 Att skåda ljuset i en qvarn,
 Lär också vara mycket präktigt,
 Dessutom är jag söndagsbarn,
 Och det på ödet verkar mäktigt.

Minst skulle jag alltså bli kung
 Och rik som Rotschild . . . kanske värre.
 Mig mötte ingen vandring tung,
 Ty jag var gunstling hos vår Herre!
 Gick jag på gröna ängen, så
 Behöfde jag ej länge titta,
 Fyrväppling, både en och två,
 En småsak var för mig att hitta.

Om man åt ägg, det ej slog fel
 Att jag fick det med största gulan;
 Och hvad jag nötte stöflar väl:
 Beständigt hål midt under sulan.

När lexan min jag syssla' med
 Och satt fundersam uppå pallen,
 Vips kom en lyckospindel ned
 Och fatta posto öfver skallen.

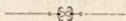
Jag i en vacker tös blef kär, —
 Min *tur* var mig en säker borgen, —
 Men när jag hennes hand begär,
 O, himmel, tänk! hon ger mig korgen.
 Medfödda lyckan, hvar är den?
 Olycklig jag mig, arme, känner.
 »Du har ej tur i kärleken,
 Försök på spell!» — sad' mina vänner.

Jag köpte strax en Braunschweigs-lott;
 När den slog fel beställdes flera; —
 Men inte kom den tur, man spått,
 I stället jag mig ruinera'.
 Det började bli ondt om mat
 Och gården min jag måste stycka;
 Då hviskades: »blif du soldat,
 I krigarståndet göms din lycka!»

»Tok gjorde, han, som galen bad», —
 Det är ibland bedrägligt skenet,
 I krig jag rusade åstad,
 Men kom snart hem — på ena benet.
 Min *segerhufva* — tvi så'nt skrot! —
 Och *spindeln* . . . allt var nog en villa.
 Nu syns blott på min ena fot,
 Ifall jag trampar sulan illa.

Jag föddes söndagsbarn — nåväl,
 Åt Gud jag egnar all min dyrkan,
 När lif jag ger åt klockarns spel
 Och trampar orgeln uti kyrkan.
 Af ägg jag ej sett minsta spår,
 De ljuga, de, liksom min sula.
 För hvitt har blifvit gubbens hår,
 För att han skulle tro på — *gula*.

Men nöjd jag linkar fram min stig,
 Ack, hoppet håller uppe lifvet!
Fyrcäpplingen än gäcker mig
 Och *spindeln spinner*, det är gifvet.
 Jag har ej blifvit *kung*. — Än se'n?
 Den spådomen ej mycket rubbar:
 Jag hör till kungens trogne män,
 Är invalid vid — *Prinsens gubbar!*

Vintern och sommarn.

Jag prisar sommarn och det med rätta,
 Från vinterkylan, o Gud, oss fräls!
 Det är så skönt att få tunnklädd sprätta,
 Men mycket tungt att gå klädd i pels.
 Vi älska värme och sol och grönska,
 Men ej att dväljas bland is och snö;
 Derfor ju sommar sig alla önska,
 Åt Bore säger man helst adjö!

Teatern lockar oss vintertiden
 Med sorg- och lust-spel i brokig mängd,
 Man går på bal klädd i frack och siden,
 Men öfverallt är man innestängd.
 Om sommarn kilar man lätt som vinden
 Till landet ut för att äta fil,
 Och friskt blir sinnet och brun blir kinden
 Och klädseln luftig — men ej gentil.

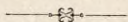
Visst är det trefligt att kälke åka
 Och ila fram på den blanka is,
 Och någon qvällstund i priffen bråka,
 Med lilla toddyn på vintervis.
 Men att vid sjöstrand få meta gädda
 Och, om man önskar, sjelf hoppa i,
 Och äta smultron med dito grädda —
 Är etwas besser! — Was sagen Sie?

För slädpartier ju flickor svärma,
 Och mången tös genom dem fått man,
 Men huru fria med riktig värma,
 När man för kölden knappt tala kan.
 Nej, tacka vet jag i gröna lunden,
 Bland fåglars qvitter och löfvens sus!
 Då är ej tungan af kölden bunden,
 Då syns oss framtiden glad och ljus.

Ja, lefve sommarn! Ett dubbelt lefve
 För all den fröjd, som den oss beskär!
 Ack, om den evigt blott hos oss blefve,
 Så slapp man vintern med dess besvär.

Derföre njuten den glada tiden,
 Den flyktar bort som en eldig vals,
 Och ni må anse mig litet vriden —
 Men vintern prisar jag inte alls.

Farväl till skärgården.

(Den 2:dre Augusti på westkusten.)

Nu är här vackert, ja riktigt skönt,
 Nu är här soligt och varmt och grönt;
 Skärgården prisa
 Man nu har skäl,
 Och dock min visa
 Är ett — farväl!

Nu först är sommaren i sitt flor,
 Nu först man trifs hos er, skärgårdsbo'r,
 Men pligten kallar
 Mig, arme träl;
 Till staden knallar
 Jag tvärt — farväl!

Det är ej utan — det gör mig sorg
 Att nu just dväljas i Göteborg,
 Gå ständigt spröttig
 Och styf och stel
 Och varm och svettig —
 Farväl, farväl!

Farväl du segling med lagom bris,
 Då jag mig mojade som en gris,
     Farväl på »Bratten»
     Hvar lifvad själ,
     Konjak och vatten
     Farväl, farväl!

I fiske-turer med otur mest,
 Du rara ulka, som nappat bäst,
     Och du, o hvitling,
     Hvars lif på spel
     Med krokens kitling
     Blef satt — farväl!

Små skärgårdspojkar, tack ska' ni ha,
 Ta'n ej er hand ifrån byxorna.
     Stån ej och grina,
     Jag far likväl,
     Barbenta Fina,
     Farväl, Farväl!

Farväl I klippor och höga berg,
 Der jag mig skaffade bättre färg,
     Och haf, der bada
     Jag fick hvar del,
     Som tagit skada,
     Farväl, farväl!

Nu börja smultron och hallon med
 Att stå till buds uti lund och hed,
     En riktig bärgård,
     Är här, min själ,
     Och likväl, skärgård,
     Farväl, farväl!

Fy sjutton hakar, så arg jag är —
 Just när man börjar att trifvas här —
 Jag ställer, tror jag
 Till litet gräl —
 (Funderande.)
 Nej, hellre gnor jag
 Till sta'n. — Farväl.

— 63 —

Aktören.

Jag vet ej riktigt, hur jag skall börja,
 Jag tror jag strax måste ha sufflör.
 För ämnen borde jag dock ej sörja,
 När sjelfva ämnet är — en aktör.
 Hur kan idéer väl nu mig svika,
 Bör man ej få något rätt pikant,
 När bak' kulisserna man får kika,
 Der allting framställs så intressant.

Aktören påstås för *konsten* lefva,
 Men *genom* konsten är rättast sagdt,
 Och till det mål, dit han söker sträfva,
 Beräknas tuppjäten mest — per akt.
 Han karakterer skall ständigt skapa,
 Om sjelf han har någon, det är lyx.
 Han får ej tagas på scen' för apa,
 Men efterapa ska' han; hvad tycks?

Aktören måste till allt sig lämpa,
 Än god, än elak, än grof, än fin,
 En Gud i förpjesen han ses kämpa,
 I efterpjesen — der är han hin.
 Och rasa kan han den hela akten
 Och dö till slut; — när ridån gått ner,
 Han stiger upp och slår muntert takten
 Till första polka orkestern ger.

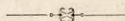
Och älska! älska! det får han läspa
 Från tragedin ned till minsta fars,
 Ty om publiken ock skulle gäsapa,
 Fås ej intrig utan den — bevars!
 Hvert skulle tragikern väl ta vägen
 Förutan känsloutbrottet — ack!
 Och farsförfattarn blef allt förlägen,
 Om der förbjödes ett älskarfack.

Aktörn för smicker är svag, det känt är,
 Och vänner har han en talrik svit;
 Hvad mest han fruktar är — recensenter
 Och fula gubbar från slottskanslit;
 Ty båda kunna de utslag gifva,
 Som verka menligt på hans humör,
 Och recensenten kan aldrig blifva
 I ständig fides hos en aktör.

Man tror aktören på rosor dansar,
 Hans lif är glädje i hvar minut,
 Han omges blott utaf lagerkransar
 Och lefnadsregeln den heter: njut!

Ah nej! hans lycka det blott ett skal är,
 Hvars kärna göms i en ständig rol,
 Och, ofta rof för kulisskabler,
 Är glada masken ett yttligt prål.

Till sist aktören, som dött med heder
 Väl hundra gånger för sin publik,
 Dör sista gången och myllas neder
 Då följd som oftast af sträng kritik,
 Hvad för han med sig månn' tro på färden?
 Ack, jo! en erfarenhet, som gör,
 Att han visst ej i den andra verlden
 För något pris mera blir aktör!

Majvisa 1880.

(Afsjungen på hr Wilhelm Jacobssons recett å Nya Teatern.)

Blomstermånaden har emigrerat,
 Att sig göra grön har Juni brådt;
 Liten visstump har jag hopfunderat
 Om hvad Maj bestått oss allt för godt.
 Första dagarne gick »man ur huset»
 För Palander och för Nordenskiöld;
 Alla togo del i glädjeruset,
 Blott fru Maja tog dem mot med — köld.

Ja, med hagel mottogs våra gäster,
 Törner öfver sol och stjernor gret,
 Se'n de höllos varma dock med fester,
 Festprogrammer i oändlighet.

Hyggligt folk var alla man på Vega,
 Der fans finne, norrman, dansk och svensk;
 Törs jag sjunga ut hvad alla säga?
 Så lär Boven vara . . . italiensk.

Riksdagsmännerna ha hemåt tågat,
 Straffpredikan för dem Bispen höll,
 Mycket har man denna riksdag vågat,
 Värst var dock att värnepligten föll,
 Nästa år så upptas åter grälet,
 V. V-s makt är större än man tror,
 Det för gubbarne blir — *femtonspelet*
 Gud bevare deras hjernkontor!

Victor Rydberg, en utaf de lärde,
 Varit utsatt jemt för presters hat;
 Men han är en man af sådant värde
 Att det rubbas ej af Bernhards prat.
 Tullens skräck, herr »Jörgen», alltid tapper,
 Ämnar ställa till en svår batalj,
 För han fått så grufligt fula papper
 Just som frun i Spanien fick — medalj.

Djurgårl'n oss med glada nöjen frestar,
 Mycket fins att höra der och se,
 Cirkus Wulff med sina fjorton hästar
 Och Alhambra med sin Varieté,
 Karusell — om man tål vid massagen —
 Annars duger den motionen ej,
 Eller kanske att »nordostpassagen»
 Frestar — med sin björndans hos herr Key?

Campobello hjälpte ej reklamen,
 Ty han lyste måttligt och försvann,
 Men vår Hertigs mogenhets-examen
 Var . . . mot prinsars vana . . . riktigt grann!
 Josephson och Holmqvist en teater
 Köpt för, ja, hvad tycks, *en half million!*
 Så går till, när det fins mecenater
 Och en konstanstalt, som har fått ton.

Skämtat har man gjort med karnavaler,
 En i Upsala och en i Lund:
 Det lär stött en smula på skandaler
 I de unga gubbarnes förbund.
 Med vår ungdoms takt ej stort bevändt är,
 De förtjenade att få sig smäll.
 Men det blef ej sådan mängd studenter
 Om vi bara lydde — Knut Wicksell.

Nu jag har ej mera att förmäla.
 Jo, för tusan! Björnson börjar på
 Nu igen på majestätet gräla . . .
 Den poeten lär ej »Vasen» få.
 Men om jag *min* visa skulle sända
 Till vår kung, som har en kritisk blick,
 Vore det en möjlighet kanhända
 Att jag »*Lite ris*» för skräpet fick.

I Oktober 1880.

Nu hösten är kommen med flyttning och tråk,
 Man skjutsas än hit och än dit.
 Få pengar till hyran, betänk hvilket bråk,
 När ingen vill lemna kredit!
 Den svåraste månad i hela vårt år
 Är, om jag får säga, så godt jag förstår,
 Just Oktober!

Katarrer och snufva och dåligt humör,
 Det bjuder den baddaren på!
 Och otrefligt snöslask till ordningen hör,
 Så knappast man ut vågar gå;
 I hemmet der stökas — ja allt är på sned,
 Till råga på oturn är pigflyttning med
 I Oktober!

Det börjar allt kännas, att vintern är när,
 Ack, sommarens fröjd den var kort.
 Nu flyttat har stadsbo'n från vikar och skär
 Till våning med större komfort;
 Men värmen, som *gratis* man fick — hvar är den?
 Jo, söderut! — vi gå till vedhandlaren
 Oktober!

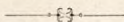
Säsongen är börjad — herr *Wachtel* var här,
 O gudar, en sådan tenor!
Ristori kom också — fast gammal hon är —
 Ännu, såsom förr lika stor;
 Och kungen han visade divan sitt slott,
 Hon tyckte att statschefen der lefde godt
 I Oktober!

Delands jubileum har firats med glans,
 (Än femtio år törs jag spå!)
 Han »*Literis*» fick — samt af silfver en krans
 Och tårta — med *täcket* uppå.
 Herr *Hillberg* har flytt till vår ledsnad och sorg,
 Som *främling* han lyckliggör nu Göteborg
 I Oktober!

Herr *Alm* har man knipit och fröjden är stor,
 Ty sextio tusen han spart,
 Han därför är galnare, än när han for,
 Det är ju ej alls underbart.
 Men kejsarns af Ryssland bedrift var fatal,
 Det var i mitt tycke den största skandal
 I Oktober!

von Bergen har föreläst — tusan till karl,
 Den kan litet hvar ju förstå!
 Herr *Westermarck* folkliga föredrag har,
 Det är en affär som lär gå. —
 För folket det ser riktigt lärdomsrikt ut,
 Ty nu har det fått sig ett stort — institut
 I Oktober!

Ja, mycket har händt i Oktober förstås,
 Men allt är ju omtaladt förut,
 Och derföre kaka på kaka, gunås,
 Är visan från början till slut!
Ett vet jag dock, som ej är omtaladt än,
 Och det är att jag ämnar komma igen
 I November!

I November 1880.

Herr Bore har ännu ej hunnit bli vred,
 Men snöpåsen skakat han har med besked
 I November!

Och spårvägsbolaget det knotar förstås,
 Att *skott*-år det är, har det funnit gunås
 I November!

Att *baktala* aldrig har varit mitt sätt,
 Men bagarne tycker jag ej handlat rätt
 I November!

O vore jag påfve, i bann jag dem bjöd
 Och gaf dem en *bull*a bestämdt för sitt bröd
 I November!

Talangerna komma, talangerna gå,
 Och Israel Sandström har funnit *sin vrå*
 I November!

De »damer af verld» lade Josephsson ned
 Och »Mindre» och »Södra» ha haft »Krig i fred»
 I November!

Så underligt det här i staden kan ske:
 På tvenne teatrar man bjuds på — Suppé
 I November.

Här röstades värre i Stockholm ett skåf
 Men Nordenskiöld riksdagsman blef gudskelof
 I November!

Eldsvådor till dagliga ordningen hör
 Och vårdslöst som vanligt man åker och kör
 I November!

Bokmarknaden bjuder i år mycket godt,
 Vi utaf herr Strindberg har »vårbrytning» fått —
 I November!

I Norge som vanligt det strid är och kiv
 Och här är herr Linge ej mer — positiv
 I November!

De ungerska hjeltarne lefva som svin
 Och judar förföljer man uti Berlin
 I November!

Dulcigno är nu utaf turkar besatt
 Albanernas motstånd lär varit rätt matt
 I November!

Vår prins Eugèn har en tid varit krank,
 Men jag, som är frisk, jag har hört fru Roth Blanch
 I November!

Excentrisk man städs i Amerika var,
 Det har hon fått erfara — Sarah Bernhardt
 I November!

Men nu får jag blåsa helt tvärt till reträtt,
 Det är ju så litet, tyvärr, som har skett
 I November!

Härnäst skall min påse ej vara så tom,
 Ni skall få er Jultankar ända från — Rom
 I November!

— 33 —

Mina sparbanker.

Från det att jag en liten parfvel var,
 Så liten, att jag knappt förmådde tala,
 Tills nu, då jag är redan gammal karl,
 Finanserna ha alltid varit skrala.
 »Spar på din slant!» farsgubben varnade,
 »Att fattig bli, min son, betänk den skammen!»
 Men jag, jag kunde ej på slanten se:
 Min sparbänk var hos — *pepparkaksmadamen!*

I skol'n jag gick, fick frukostpenningar.
 »Spar, kära gosse!» bad mig lilla mamma;
 Men »Jeppe han var inte någon narr»,
 Som slanten kom, försvann den med detsamma.

Till *sockerbagar'n* lekte jemt min håg,
 Till honom, mer än lexan, flydde tanken,
 Och, som butiken bredvid skolan låg,
 Allt hvad jag egde — inflöt i den banken.

Vid sjutton år — hvem minnes icke det? —
 Hur på sitt rum med några unga vänner
 (Förstås i allra största hemlighet!)
 Man »punschade» precis som gamla männer.
 Ack, hvem är vis i ungdomen, minsann,
 (Är bilden sann, nog känner du igen den!)
 Om jag i börsern några fyrkar fann,
 Sparbanken blef — *vinhandeln* ner i gränden.

När fem och tjugo jag på nacken fått,
 Min inkomst var rätt god, i fall att bara,
 Som andra, jag den konsten rätt förstått
 Att liten smula på förtjensten spara . . .
 Men jag blef kär uti en slug kokett,
 Allt kunde med en blick af mig hon vinna;
 På detta vis, det inser man ju lätt,
 Sparbanken blef — *min ljufva älskarinna*.

Men denna banken snart gaf upp sin stat,
 En vacker dag min hulda echappera' . . .
 Åh, Herre Gud, hvad jag blef ond och flat,
 Jag svor att aldrig tro på qvinnor mera!
 Till Bacchus tvärt jag nu min tillflykt tog,
 Bland glada kurrar var jag störste token,
 Mot glaset blott jag, stackars dåre, log
 Och — *krögar'n* hade hand om sparbanksboken.

Förändradt blef dock snart mitt hela lif:
 En ädel qvinna mig Allfader sände,
 Till nyttiga och ädla tidsfördrif
 Den gamla rummelkurrens håg hon vände.
 En lycklig make är jag nu och far;
 Hur sparsam jag har blifvit, vete fanken,
 Men nu jag vet, att »den som spar, han har»
 Och — *mina barns uppfostran* heter banken!

Göteborg Förr och Nu.

En visa skall af stapeln gå,
 Och jag vill dra försorg
 Att ni den visan skall förstå:
 Den är om Göteborg.
 Den staden har gått framåt ju
 Långt mer än hufvudsta'n;
 Att framdra litet förr och nu
 Se der min visas plan : , :

Förr kunde man i staden här
 Knappt få sig ett logis,
 Ifall man kom som resenär
 Att öfver natten bli.
 Nu fins det ner vid jernvägen
 Båd' morgon, middag, qväll,
 Så mången hjälpsam ungersven
 Som »bjuder» ut hotell : , :

Förr kostade en våning nätt:
 Tre rum, tambur och kök
 Två hundra banko rätt och slätt,
 Nu gäller ett försök,
 Om man för tusen kan den få
 Bort vid Christinelund!
 Nog får man vara höflig då
 Och utan barn och hund : , :

Från skutan förr man tog upp ved,
 Nu är det inte så,
 Ty huggen, sågad, hemsänd med,
 Man kan den varan få.
 En vink till närmsta magasin,
 Och vipps så har du den,
 Ty allting går nu med maskin
 Blott — ej betalningen : , :

Att vintertiden få ett bad
 Var förr just ej så lätt;
 Men nu Herr Renström åt vår stad
 En finfin anstalt gett.
 Så den, som någon krämpa har,
 Han kilar tvärt åstad
 Och sig en het »Rysk» bastu' tar
 Och derpå — Turkiskt bad : , :

Förr mästarn blef på yrket rik —
 Och det var som sig bör —
 Nu kallas handtverket fabrik
 Och mästarn — fabriköf.

Och genom bolag allt skall gå,
 (Det är ett eget sätt)
 Ja, till och med den sup, vi få,
 Går genom — bolaget.

En handelsman, i fordna dar,
 Stod träget i sin bod,
 Om ej han något snille var,
 Han sin affär förstod.
 Nu handlanden i mycket gör —
 Ty han är ett geni —
 Till slut han ock blir »professeur»
 Och gör i trolleri : , :

Teatern publikum ej fick
 Så ymnigt förr, som nu,
 Det var en kassapjes, som gick
 Sex gånger eller sju,
 Nu tjugo aftnar kan den gå,
 Om pjesen blott slår an,
 Fast tre teatrar spelas på,
 Det duger det minnsann : , :

Nu fins ej mer på listan kvar,
 Allt har jag sjungit ut,
 Så också fordom städs' det var,
 När visan min var slut —
 Jag därför punkt här sätta må.
 Var nöjd publik — och du
 Mig rik belöning gifvit då
 För både förr och nu. : , :

Dagens frågor.

(På westkusten 1878.)

Dagens frågor ventilera
 Skall jag nu försöka på,
 Mycket, som kan intressera,
 Har jag dock ej lyckats få.
 De der tyska attentaten
 Vill jag öfvergå helt lätt;
 Föreslår, att preussarstaten
 Kallas — Skottland rätt och slätt.

Snart man skall nu vid kongressen
 Krig oss gifva eller fred!
 Bara England säger »yes» — se'n
 Följa nog de andra med;
 Finge jag der lagar skrifva,
 Jag mig genast satte ned,
 Och mitt domslut skulle blifva:
 »Mensklighet! En evig fred!»

I den franska hufvudstaden
 Verldsutställning bjudes på,
 Och att den skall vara bra den
 Lät oss Fürstenhoff förstå.
 Shahan af Persien den store
 Man i Europa sett,
 Han allt utan tänder vore
 Om ej funnits — Hybenette.

Man i Sverige går så stilla,
 Solsken spår och nederbörd,
 Ty det annars lär gå illa
 Med vårt hopp om ymnig skörd.
 Krigets fasor man ej känner
 »Hu» på »Heden» möjligen *
 Eller »Värnepligtens vänner»
 Eller Handelstidningen.

Att noblessen sporten hägnar
 Är en gammal vacker sed,
 Men hur dumt att jemt det regnar
 Derbyda'n vid Partilled!
 Publikum likväl ej fattas,
 Som vill roligheten se,
 Denna sköna konst uppskattas
 Äfven af — Profryttare.

Bland det nyaste för dagen
 En Kupongbok kommit ut,
 Genast köpte också jag en,
 Ty »geschäften» den »ist gut»;
 Och på alla knutar sitta
 Taflor med affischer små,
 För att få oss stå och titta
 Har man detta hittat på.

Sig Teaterns portar slutit,
 Den är ändad nu sejournt,
 Fast af »Piccolo» man njutit,
 Dock att täfla med naturen

* Beväring.

Bär sig ej i längden gerna
 Knappt för Maurice Dengremont!
 Hvad är väl en instängd stjerna
 Mot .guds sol och fågelsång?

Härmed slutar jag min visa,
 Kilar i det fria ut,
 Kanske lär ni också prisa
 Mig, att sången nu är slut.
 Har den lockat fram ett löje,
 Nöjd jag mig ur spelet drar
 Sist ett trefligt sommarnöje
 Önskar jag åt en och hvar!

— • 3 • —

En entreakt mellan kulisserna.

Skizz.

Hvilket fjesk och hvilket spring,
 Hvilket hvimmel, hvilket väsen! —
 Affischörskan snor ikring
 Regissörn, som ser i pjesen.

Der en klippa står på sned,
 Ett tu tre så kan den falla,
 Och fast himlen trillat ned,
 Hör man åskan ändå knalla.

Der en afgrundshåla står,
 Lutande emot en kyrka,
 Bärande ett slott, der går
 Maskinisten — hvilken styrka!

Kungatronen kullstjelpet är
 På ett afgudabeläte,
 Straxt bredvid, i fonden der,
 Ligger solen på ett säte.

Akta dig! ej hitåt klif,
 Här är sjön med sina vågor,
 Der, på ett lokomotiv,
 Ligga scenens afgrundslågor.

Ibland detta virrvarr rör
 Sig en mycket brokig skara.
 Man med allvar allting gör,
 Fast det är för »roskull» bara.

Der går en med tragisk min,
 Blek liksom en tård magister,
 Bakom fonden skratt och grin
 Af ett kotteri statister.

Der subretten glad och yr
 Lutar skälmskt sig mot kulissen,
 Tragikern tar posityr
 Som ett konstverk utaf Bissen.

Recensenten, regissörn
 Och orkesterdirektören
 Gräla smått uti ett hörn —
 Det har sjungits falskt i kören.

Komikern bak en staty
 Allt som oftast gått och letat. —
 Han har toddyn der, men, schy! . . .
 Direktionen får ej veta't.

Fintligt för ett gammalt råd
 Primadonnan koketterar;
 Nästa akt det en applåd
 Med all säkerhet renderar.

Men, min Gud, ett sådant skrik!
 »Vatten!» ropas, tårar rinna,
 Och på golvet som ett lik
 Ligger der en vacker qvinna.

Kors i alla mina dar!
 Älskarinnan har fått spasmer,
 Älskarn henne sårat har
 Med de bittraste sarkasmer.

Nästa akt den arma mön
 Måste kyssa den belackarn.
 Ack, en månad utan lön
 Hon nog hellre gick, den stackarn!

Men »plats!» ropar nu regissören. Ohoj!
 Hur tvärt det blir tyst, ingen knystrar.
 All gråt och allt skratt, och allt onödigt stoj
 Med det lilla ordet han tystar.

Och upp går ridån, allt så stilla ser ut,
 Och därför jag afbryter sången,
 Ty sedan min entreakt spelats till slut,
 Så kilar jag in i salongen.

”Vid en konsert.”

Så tyst uti salongen, en nysning vore brott,
Melodiskt ljuda tonerna från scenen;
Man sluter ögat till och är idel öra blott,
Högtidlig ifrån hjessan ned till benen.
Nu gäller det att visa, att man är ett geni,
Som kan uppfatta Beethovens C-mollsimfoni,
Det är ej litet hvar gu'nås förunnadt.

Här är en nobel samling, det kan man väl förstå,
Och talrik synnerligast — första raden . . .
Att detta nöje anses för riktigt *comme il faut*,
Det hedrar de »högmögende» i staden.
Och kommer det en konstnär, som ryktet puffat ut,
Är, innan luckan öppnas, på förhand allting slut,
Om ock biljetten kostar tiodubbelt.

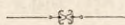
Men det var ej om detta, jag skulle orda här,
Nej, jag mig dristar fram med något värre,
Och tusan vet om inte man tycker, att jag är
En mägta dum och dito näsvis herre?
Jag ämnar — kan ni tänka? — att slå mig på kritik
Och söka att beskrifva den olika plastik,
Som publikum intager vid konserter.

Låt se, jag början gör med en musikalisk snobb:
Till första raden mest han sig förirrar,
Tillbaka lutad der, med ett tålmod som Job,
Han sitter och mot taket bara stirrar.
Han applåderar gerna, då andra början gjort,
Men ropar då helt högt: »Ack det var sublimt, ja, stort».
Se'n höjes blicken åter emot taket.

Så ha' vi numro två! Låt oss skildra honom nu,
 Han gäspar, ser på klockan och salongen,
 Det är en äkta man med en musikalisk fru,
 Han är för syns skull der — han, liksom mången,
 Så numro tre! Den stackarn kan inte sitta still,
 Hans fingrar knäppa takten och nacken hjälper till
 En riktig »metronom» i mensko-skepnad.

En fjerde, sammanfallen, mot stolens ryggstöd böjd,
 När tonen ljuder, ögonlocket sluter,
 Man tror den arme stackarn har somnat från sin fröjd;
 Nej — gud bevars, tro inte det, han njuter!
 Och just som man har väntat en snarkning höra få,
 Så reser sig den bofven och applåderar så,
 Att — väggen bakom honom får en remna.

Jag genom denna remna så tyst mig smyger ut,
 Den är ej i min väg den lärda branchen
 Och heldre än att höra på grannlåten till slut,
 Så tar jag mig en tuting ner hos Blanchen;
 Der musiceras också — men ingen simfoni,
 Nej der ur »Juanita» det spelas potpourri,
 Jag tycker mycket mer om den konserten.

En stund på midsommaraftonen.

Klockan re'n har slagit sju,
 Stugan, rödgrön, löftäckt prunkar,
 Luft jag hittills supit — nu
 Vill jag hafva bättre klunkar.

Fram med punschbåln, kära mor,
 Här i löfsaln slå vi läger.
 Gud ske lof, här ingen tror
 På de nyktras »Strid och seger».

Der ä' vännerna från byn,
 Ungdomsfriska, muntra, glada,
 Lätt är klädseln, brun är hyn —
 Det på landet ej plär skada.

Tag en klunk — se'n få vi dans!
 Det skall röras uppå benen,
 Vi ha' jemt en tös till mans,
 Alldeles som uppå scenen.

Majstång fins här ingen alls,
 Men på dragspel bjuder Anders.
 Nog man hör att det är vals,
 Fast han spelar smått åt fanders.

Främst far klockarns Lotta fram
 Med sin fästman, så det hviner;
 Det är riktigt synd och skam
 Hvad hon ger'en söta miner.

Se så der ja . . . storbond' föll
 Midt i valsen — blixt och dunder!
 Gud ske lof, att marken höll
 Och att flickan ej kom under.

Efter dansen varm och het
 Kastar sig kamrern på ryggen,
 Tänder sin cigarr — han vet,
 Att det håller undan myggen.

Men nu knackas det i båln,
 Herr magistern tar till ordet.
 Undrar hvad den gäller, skåln . . .
 Fyll i glasen strax på bordet!

— — — — —

Jo, den karlen talte bra,
 Ty han slöt med dessa orden:
 »Sommar, vänner, bör man ha'
 Hela året om i Norden!»

— — — — —

Några råd af en komiker till ett nygift par.

Jag tala vill i teaterstil,
 Der känner bäst jag mig hemma,
 Sufflör behöfs ej, jag är trunkil, —
 Pass på nu Robert och Emma:

I dag ni börjat en dialog,
 Rätt svår, men tacksam att spela.
 Lagg an på samspel — med lust och håg
 Och då skall bifall ej fela.

Förläng ej händelsen; på ett år
 Bör dialogen ha' ända.
 Se'n en idyll smått jag föreslår,
 Der *tre* uppträda, kanhända.

En morsgris passar ju riktigt bra
 Att lägga in uti stycket.
 Då får ni spela föräldrarna
 Och älska morsgrisen mycket,

Med denna pjesen fortsättes nu,
 Men ej för länge, — besinna
 Att personalen bör ökas ju,
 Om den intresse skall vinna.

För tragedier er akten väl,
 Då komma tårar att trilla.
 Det är ett inrotadt gammalt fel
 Att sorgespel sluta illa.

Intrig, förstås, hör till komedien,
 Men ofta ock den till men är,
 Ty om intrigen är allt för fin,
 Så uppstå husliga scener,

Och dessa arta till sorgespel;
 Dem därför undfly som pesten.
 På »tragiskt» sätt visst man dör ihjäl,
 Men tråkigt är det för resten.

Nej, muntra upptåg är glädjens fack,
 Sång, dans och små bagateller.
 Opr'etter muntra af Offenbach,
 Ä' inte oäfna heller.

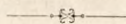
Bland pjäser föreslår här jag fem
 Att ha på repertoiren:
 I första rummet: »*Ett lyckligt hem!*»
 Det stycket noga bevaren.

»Den lilla sångfogeln» icke glöm,
 Förtjusande med sitt qvitter.
 Och spelen Shakespeares »Midsommardröm»
 Om någon sorg kännes bitter.

Ett litet *Guldbröllop* passar bra
 På gamla dagar att gifva
 Och »*Ett grått hårstrå*» till förpjes, — ja
 Det godt spektakel bör blifva.

Se så ja, glöm nu ej mina råd,
 Välmenta som ett Carlsbader.
 Då bli'n I mottagna med applåd
 Och ropas in af — Gud Fader.

Och recensenterna på er kista
 De minnesorden förvisst inrista:
De spelat bra . . . . och det vore rätt,
Om Gamle Herrn gaf dem en recett.

Något bättre . . .

Förån det att din debut du gör
 På världsteatern här,
 Tills du i sista scenen dör,
 En åtrå städs dig tär;
 Du sträfvar efter ärans höjd,
 Att glans och rykte nå:
 Väl hunnen dit, blir all din fröjd
 Att något bättre få.

Den lilla parfveln i sin kolt,
 Tror man han ej förstår
 Att redan börja blifva stolt
 Vid knappast fyra år?
 Gif pysen liten leksak blott,
 Och jag kan tryggt dig spå:
 Han knåpar sönder det han fått,
 Att något bättre få.

I skolan börjas pluggningen, —
 Hvem minns ej denna tid?
 Och sedan börjas kuggningen
 I svår tentamensstrid.
 Den unge mannen blir student,
 Är segersäll som få:
 Nu är det förspändt excellent,
 Att något bättre nå!

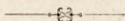
Artistens sträfvan, som man vet,
 Ej någon jemkning tål,
 Ty ära och odödlighet,
 Det är ju konstnärns mål.
 Ett snilleverk han färdigt fått,
 Beundradt, — men ändå
 Helt visst ett litet trappsteg blott,
 Att något bättre nå.

Grossören, rik som Krösus minst,
 Han grubblar likaväl
 Och är med all sin snöda vinst
 Ju blott en mammons träsl:

En adlig titel vore bra,
 En grefflig måg också;
 Då kunde han förhoppning ha',
 Att något bättre få.

En militär i fredstid gör
 En mycket slät figur;
 Att därför krig han röstar för,
 Förlåtes — eller hur?
 Ju flera då han döda kan,
 Ju flera han kan slå,
 Ju mera hopp, förstås, har han —
 Att något bättre få.

Du genom lifvet knogat har
 I rastlös sträfsamhet
 Och dock, tyvärr, på gamla da'r
 Du har ej mer för det!
 Ack, jo, du har ett hopp, min vän,
 Att snart få hädan gå
 Och i det rätta hemmet se'n
 Nog *mycket bättre* få.

Prolog.

(Vid en sommarsoaré på Vestkusten.)

Förlåt, mitt herrskap, att från gröna lunden,
 Från fåglars qvitter och från löfvens sus
 Vi sökt att bjuda någonting för stunden,
 Helt enkelt arrangeradt — inomhus!

Visst är det djerft, när ännu sommarvinden
 Så mildt oss smeker i naturens sal,
 Att ta publikén och så stänga in den
 Precis som lilla snäckan i ett skal.

Men — som en ursäkt kan för detta lända
 Att våra qvällar börjat mörkna till,
 Derföre ha vi tänkt, att man kanhända
 Sig inom fyra väggar roa vill.
 Sång och musik, det är ju ej så galet
 Att få i skären efter slutad dag?
 Tänk om den lilla snäckan uti skalet
 Här kom att njuta uti fulla drag!

Då blefvo arrangörerna så nöjda,
 Då vidgades af glädje deras bröst
 Och med all säkerhet de blefvo böjda,
 Att göra om det hela nästa höst!
 Dock om det der är det tids nog att tala;
 När man publikens dom först höra fått,
 Men kunna vi blott hålla eder — svala
 Så tror jag nog, att allt skall sluta godt.

Ty vårt program, fastän improviseradt
 Är inte just så galet — eller hur? —
 Och — märk väl! — ingen har ännu mankerat
 Af de biträdande! Tänk hvilken tur!
 Herr *Mraz* har lofvat sköta klarinetten
 Hans fru är snäll och ger båd' sång och spel.
 Glöm ej en liten titt uti buffeten,
 När pausen kommer... (*svar från salongen:*)
 Nej, för ingen del!

En liten glace — ej sannt I unga tärnor? —
 I värmen skall helt säkert smaka bra
 Och herrarne få någonting med »stjernor»,
 Den varan bör man väl på *Stjernvik* ha!
 »Men fruarne, dem har jag ej hört nämnas,
 De borde dock nämnts först, om jag får be!»
 »Nej, gudbevars, till sist *det bästa* lemnas:
 För dem hvar äkta man får »bjuda te!»

När pausen slutat, ringer direktören
 Och då det börjas: »*Det er ganske vist!*»
 Hvem känner ej den qvicke krönikören?
 När han har ordet blir man aldrig trist.
 Pianospel och ett par friska visor
 Programmet sedan lofvat bjuda på
 Och uppå det — som saltet till rädisor —
 »En kuggad värfvare» till lifs vi få.

Jag skref ett bref till signor *Ciniselli*
 Att komma hit till *Stjernvik* med en häst!
 Men han sa' »nej» och då madame *Trebelli*
 Jag tog för afgjordt skulle locka mest.
 Hon har dock haft en resa rent förfärlig —
 Den stackars qvinnan, hvad hon pinats har! —
 Men hennes stämman alltjemt är så *herrlig**,
 Och, gudskelof, hon har sitt »omfång» qvar!

Nu slutar jag mitt tal med en begäran,
 En bön till dig, högst ärade publik,
 Att du vill göra oss den stora äran
 Och söka glömma bort all slags kritik.

* *Trebellis* parti sjöngs parodiskt af en till dame kostymerad herre.

Inropning och applåd vi nog tillåta,
 Det är en gammal, mycket vacker sed,
 Men om det faller någon in att gråta,
 Vi bli så ledsna att — vi gråta med!

Typografen.

Typografen här i världen
 Spelar allt en viktig rol,
 Men att värdigt han uppbär den,
 Ej det minsta tvifvel tål.
 Fast kring honom typer surra
 Och maskiner ständigt snurra,
 Som Gud vill, han står still ;:

Hemskt ett telegram anländer,
 Och man hviskar man om man,
 Ryktet sprids kring gator, gränder,
 Typografen vet det han;
 Men han springer ej kring staden
 Med sin nyhet före bladen —
 Som Gud vill, han står still. ;:

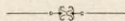
Värnepligten dryftas värre,
 Typografen han vill fred;
 Krig behagar ej vår Herre
 Och är en föråldrad sed.
 Ej han blodig skjorta kläder,
 Vill ej slåss i ogjordt väder;
 Om Gud vill, han står still ;:.

Nordenskiöld har ryktbar blifvit,
 Ett odödligt namn sig bygt;
 Hvad om honom man har skrifvit,
 Det har typografen tryckt.
 Vetenskapen sprids kring verlden,
 Typografen *kungör* färden;
 Fast Gud vill, *han* står still. :;

Skulle Nordenskiöld nu fråga:
 Om han ifrån hem och härd
 Vill gå ut att lifvet våga
 På en nytänkt ishafsferd?
 Gjorde typografen illa,
 Om han sad': professorn lilla,
 Nog Gud vill — jag står still? ;:

Se'n den sprang vår sjuttinia,
 Skottår vi i stället fått.
 Hvarje flicka sjelf får fria,
 Ack, hvad det skall smaka godt!
 Skulle någon tös sig vända
 Till en typograf kanhända,
 Som Gud vill — han stod' still. :;

En liten återblick.

(Efter slutad sejour å Nya Teatern i Göteborg 1876—1877.)

Midsommar nalkas, slut med sejouren,
 Thalias portar nu stängas till,
 Med prestationerna i naturen
 Ej ens Ringnér konkurrera vill.

Åt stadens kvalm vända alla ryggen,
 Som kunna få ut till landet fly,
 Ty fiska, bada och slåss med myggen,
 Gör kroppen pigg och gör själen kry.

Nu Bore blifvit en *Vintersaga*,
 Hvem var *Den ondes besegrare*,
 Hvem tvang väl gubben till flykten taga?
 Jo, solens eldkyss, den brännande!
 I grönan lunden hvad drill och qvitter
 Af sångarskaror i tusental,
 I hvarje träd *Trubaduren* sitter
 Och ger konsert i naturens sal.

Till bad och brunnar i fjerran länder
 Den rika verlden sig skynda må
Fromont och Risler dit *Läkarn* sänder,
Familjen Danicheff likaså;
 Till doktors domslut sin tro man sätter,
 Ty helsan är ju, gudnås, så svag,
 Vi äro *Doktors marionetter*
 Och bli det säkert till domedag.

Och har man kassa och är man ledig
 Och kan sin tid disponera fritt,
 Helt visst till *Köpmannen i Venedig*
 Man gör så gerna en liten titt.
Min son notarien hörs förklara —
 Och rätt jag deri vill honom ge —
 Att allra helst vill han likväl vara
Midsommarnatten i Dalarne.

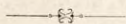
Till skärgår'n — södra, liksom den norra,
 Med lilla ångslupens hjälp man går,
 Snart liksom *Sodom* och som *Gomorrha*
 Vår vackra stad öfvergifven står.
 Men kontoristen, den arme slafven,
 Som bunden är vid *Ett Handelshus*,
 I dystert svärmod han går till Grafen —
 På Lorensberg och tar sig ett rus.

Om lördagsqvällen dock slites bandet,
 Som honom grymt vid pulpeten fäst,
 Han pröfvar *Gästfrihet uppå landet*
 Och slår sig ned der han finner bäst.
 Fins der en flicka med rik begåfning,
 Så vet man inte hvad som kan ske:
Ett frieri — Också en förlofning,
 De ä' så djerfva *De karlarne!*

Vist blir hon ursinnig, moster *Martha*,
 Att ej på henne man blickade
 Och söker måla i färger svarta
 Vår vän, *Paulines beundrare*;
 Men ack den kärleken går med bindel
 Och *Lilla oskulden* gjort sitt val,
 När man är kär, går man i en *Scindel*
 Och skyr som *Ogräs* allt lömskt förtal.

Hå hå, ja ja — nu jag måste sluta,
 Ty svetten lackar från kinden ned
 Jag skyndar ut att af sommarn njuta
 Det anar mig, att ni gör så med!

Farväl! då vänner till vår teater!
 Tack! för de kära applåderna!
 Nu några veckor jag och kamrater
 Som *Frihetsbröderna* få det bra!

Korgfunderingar.

Att liten visa skrifva
 Är kinkigt mången gång,
 När ingen kan oss gifva
 Ett ämne till vår sång,
 Jag ock i valet länge gick,
 Tills jag en »korgfundering» fick,
     Så stumpen
     Af slumpen
 Föds i ett ögonblick.

Som liten pilt man gläder
 Sig åt en korgvagn mest,
 Hvad nöje den bereder,
 Det vet vår ungdom bäst;
 Man aldrig se'n får åka så,
 Som när vår dadda snällt sköt på
     Kring torgen,
     I korgen,
 Hvad pysen mätte då!

Han växer, lille manden,
 Blir knubbig, frisk och röd,
 Nu vill han ha i handen
 Alltjemt ett stycke bröd.

Kring skänken, der en brödkorg står,
 Han ständigt sina lofvar slår,
     Dit går han,
     Skönt mår han,
 Blott han en brödkorg får.

Men äldre blir munsjören,
 Får lärdom, ans och tukt,
 Har nu han några ören
 Förvandlas de i — frukt.
 En fruktkorg fylld han svärmar för
 Om också han i rödsot dör.
     Än se'n då,
     Han ändå
 För korgen bugning gör.

Som yngling se'n han svärmar
 För liten hjertevän,
 Med billet-doux'n han närmar
 Sig tyst till sykorgen.
 Hans hjerta klappar — stackars karl!
 Ty korgen skall ju gifva svar,
     På frågan,
     Om lågan
 Den hulda gillat har.

Nu randas svåra dagar,
 Se'n gossen blifvit kär,
 Han suckar, älskar, klagar,
 Sig sjelf ej mera är.

Med blomsterkorgar, legio
Bedyras kärlek, hopp och tro.

Buketten

Koketten

Nog tar, men korgen — o!

Den skickar hon tillbaka,
Hon önskar ogift gå.
Vill inte bli hans maka
Af bäfvan för de små . . .
Bekymmer äktenskapet har,
Hon kan bli mamma — han bli far!

Det ä' ljufligt,

Men grufligt.

En korg hon ger till svar.

Att dö — dö hjeltdöden,
Vår yngling nu beslöt.
Men han fick hjälp ur nöden —
Det klicka när han sköt.
Nu ropte han och ropar än:
Buteljborg kom och blif min vän!

Mot sorgen

Den korgen

Är något lämplig den.

Min visa skall jag sluta
Se'n jag berättat har
Att gossen slutat tuta
Och är rangerad karl.

Farväl med korgfunderingen . . .

Nej papperskorgen har jag än.

Min visa

Förlisa

Får kanske uti den.

Pikke Popp.

En koja uppå landet jag har så nätt och fin —
 För sjung opp, opp, opp! för sjung aj, aj, aj, aj, aj! —
 Med oxar, får och kalvvar och höns och får och svin —
 För sjung opp! för sjung opp! för sjung aj, aj, aj, aj, aj! —

Jag mädde som en domprost uti naturens sköt',
 Till midda'n fisk och filmjolk, till qvällen rågmjölgröt.

Men aldrig här i lifvet är lyckan stadig gäst,
 Det kommer smolk i mjölken, just som man har det bäst.

Så fans det här på gården en monsieur *Pikke Popp*,
 Som hade fått den vanan »med tuppen stiga opp».

Hin vete hvad för landsman han var; likväl jag tror,
 Att dömma af hans sångsätt, att han var född — spanior.

Han vaknade, den lymmeln, hvar morgon klockan tu,
 Och då han börja' sjunga för mig och för min fru.

Men inte nog med sången, fast den var svår förvisst,
 Han slog sig på kurtis på min egen förstu'qvist.

Och det så till den grad, att min hustru, rodnande,
Sprang in till mig och hviska': »kom ut, ska' du få se!»

Åh, det var rent förskräckligt! Man i Don Juans land
Ej måtte vara blygsam . . . Nej, ej det minsta grand.

Jag körde kurtisören från förstu'qvisten tvärt
Och skrek: »försök ej här du . . . för det var inte värdt!»

Han gick med knyck på nacken, så fräck och oförskämnd;
Men på hans mummel hörde jag . . . att han svor mig hämd.

Och hämden uteblef ej: hans allra första spratt
Var, att han sparka' sönder vår vackra blomrabatt.

Mot barnen blef han kitslig — ja, han var rakt ett djur;
En sådan der Don Carlos man såge helst i — bur!

Snart tröt mig tålmodet; till värden gick jag opp.
»Välj! . . . Jag från stället far — eller också Pikke Popp?»

»Ni fara?» — sade bonden. — Tänk ej på detta alls;
Ty förr i denna afton jag — knäcker Pikkes hals!»

* * *

Den natten sof jag ljufligt, jag tror till bortåt sju.
Hin tagit visst spanioren och det uti ett nu? . . .

Ja, kanske *själ'n* — men *kroppen*? . . . När middag bullas
upp —

För sjung opp, opp, opp! för sjung aj, aj, aj, aj, aj! —
Sig Pikke presenterar — o fröjd! — som . . . *ugnstekt tupp*,
För sjung opp! för sjung opp! för sjung aj, aj, aj, aj, aj! —

En morgonstund på landet.

»Höga berg och djupa dalar»
 Mäktigt till mitt sinne talar,
 Sjö och strand och himmel blå,
 Sommarn herrlig är ändå.

Morgonrodnad, väck en lätting!
 Hoppa skall jag som en tätting,
 Om jag slipper ur min bur
 Och får skåda guds natur.

Jag försakar morgonblunden
 För att i den gröna lunden
 Morna mig och lyssna till
 Trastens eller lärkans drill.

Ja, jag rår rakt inte för'et,
 Men så uppspelt blir humöret,
 Att jag börjar dansa tvärt
 Vid små foglarnes konsert.

Allt hvad vi oss kunna önska,
 Solsken, sommarluft och grönska,
 Lummig skog och röda stugor,
 Allt vi ha . . . ja äfven flugor.

Der är mor med kaffebrickan.
 Och der ha vi äldsta flickan,
 Och min pys, herr spader sprätt,
 Nu är samlingen komplett.

Här blir men'skan stämd till dyrkan
 Mycket mera än i kyrkan,
 Gud! hvad din natur är skön,
 Låt oss göra morgonbön!

Slå nu i så ska' vi dricka,
 Gif mig pipan och en sticka,
 Så att några bloss jag får!

Herre Gud, hvad nu jag mår!

— 13 —

Frågvisa.

Bland man råka kan i eld och lågor
 Vid allting galet, som man hör och ser;
 En visa, som består af bara frågor,
 Jag därför rimmat hop i hast åt er.

Hvar skall man ryske kejsarn säkrast sätta?
 Hvad gör på Tullgarn prinsen med sin fru?
 Hvad ville han i Lübeck hr *Gambetta*?
 Hvarför tar England alltid sju för tu?

Hr *Warmuth* slog ej an, men hvems är felet?
 När skall den stackarn bli sin rädsla qvitt?
 Hvarför har *Hammer* dragit sig ur spelet
 Och hur skall *Husberg* reda sig med *Smith*?

Hvarför är *sommar* här nu blott en sägen?
 Hvarför potatissprit vårt »konjaksvin»?
 Hvar f-n har »hofinarskalken» tagit vägen
 Och hvarför har man fått hit hr *Westin*?

På hvad går *Blanchen* väl just nu och ruar?
 Hvad männe kungen uti Norge gjort?
 Hvarför har *Bergström* nypit »Våra fruar»?
 Hvad förde *Hedberg* till en annan ort?

Hvarför fins det så godt om pietister?
 Hvarför har *Mellgren* köpt allt festligt skräp?
 När ska' man blifva fredad för gardister
 Och bankerna för falska vaxelknep?

Hur snart kan W. 6 i sitt hus logera,
 Och männ' elektriskt ljus i det vi få?
 Kan Op'rans fonder någon reparera?
 Hur stor blir debetsedeln åttivå?

Hvad tros om Davidssonspalatsets trappa?
 Hvar pratas allra mest per telefon?
 Hvad göra prinsarne med Gluntens pappa?
 Hvarför är *Nisbeth* ond på *Fredrikson*?

I värnpligtsfrågan hvem tar nu upp handsken?
 Ha bolagskrogarne förtjent ett dugg!
 Hvem segrade, bror *Törner* — eller dansken,
 Och hvarför tittar kronprinsessan under lugg?

Bland bröderna ju fins en mängd förmågor —
 Tänk, om en sådan ville göra sig besvär
 Att svara uppå alla dessa frågor,
 När glädjen nästa gång oss samlar här!

Tjuguåttan.

Först i fattigskol'n jag började min bana,
 Larfvade i träskor och en trasig rock;
 »Du skall vara flitig», lärarne förmana,
 Det var fåfängt — jag var trögtänkt som en stock!
 Men om något sattyg det var frågan, då
 Kunde »tjuguåttan» uti spetsen gå.

Läraryn måtte haft med mig ett svårt besvär, han,
 Ty för mor min jemt han sprang och klagade;
 Slutligt sa' han arg! »sätt pojken uti läran,
 Jag kan ej få folk utaf ett sådant få!»
 Som han sa', det blef, jag skolan slutade,
 Blef i lära satt hos en skomakare.

Men nu blef det annat: jag fick känna klämman
 Af gesällens ilska hvar gång den bröt ut,
 Hu! jag ryser än vid tanken uppå remmen,
 Hvarmed, som han sa', jag lärdes veta hut.
 Jag gaf detta fan, tog värfning ett, tu, tre,
 Vid vårt Svea garde som — trumslagare.

Men nu kom jag först ur askan och i elden,
 Jag ej trifdes alls bland landets värn och hopp,
 Och den satans prygelkäppen, den var snäll, den,
 När den dansa cancan på min arma kropp.
 Ty för *trumning* hade jag ej alls geni
 — Jag beslöt en vacker dag att stadsbud bli.

Och som jag i skolan hade tjuguuåtta,
 Tog jag samma nummer uti stadsbudskårn,
 Nu jag har det präktigt! Riktigt öfver måttan,
 Och blir gifter karl med säkerhet till vår'n!
 Fästmön står vid munkbron — underligt ändå,
 Numro *tjuguuåtta* det har hon också!

Petter.

Hvart jag går så tänker jag på Petter,
 Och hur rysligt grymt han mig bedrog,
 Ack, Augustis vackra månskensnätter
 Uti Humlegården mins jag nog.

Första gången, som jag träffa Petter.
 Var på Mosebacke på en bal,
 Och han tyckte, att jag var så nätter,
 Så burdus en kyss från mig han stal.

Sen hvar dag jag träffade min Petter
 Och var lycklig som en husmamsell,
 Och så fick jag krage och manschetter
 På min namnsdag, för jag var så snäll.

Nog va' jag också bra snäll mot Petter,
 Ty jag hade flera anbud då,
 Ibland andra just ett par kadetter,
 Som var kära i mig båda två.

Men jag gaf dem katten, jag, — för Petter
 Hade jag sagt nej åt en baron;
 Nog va' han en lika fiffig sprätter,
 Fast blott kypare till profession.

Men gunås, nu ä' det slut med Petter,
 Sen för alltid han har rymt från mej,
 Aldrig mer jag tro till karlar sätter,
 Men si, *glömma* Petter kan jag ej.

— 63 —

”Vi ha för brådtom.”

Tiden, tiden den vill aldrig hinna,
 Allting måste gå med blixstens fart,
 Och minuterna så qvickt försvinna.
 Man ej följa kan, det ä' ju klart.
 Knappt man vågar tänka, bara handla.
 Om på tok — än se'n? — blott raskt det går.
 Snart man projekterar att förvandla
 Trenne halfår — till *ett* vanligt år.

Gamla gubbar funnos fordom godt om,
 Lef till sjutti nu — det anses stort,
 Det är därför att man har så brådtom
 Och vill lefva alldeles för fort.
 Nyttja tiden rätt och du ska' finna,
 Att just *lagom* är den bästa sed,
 Hvad du ämnar göra ska' du hinna
 Och ha' litet *öfver* till och med.

Ge dig tid din middag grundligt äta,
 Ge dig tid ta lilla lurn derpå,
 Ty det är så farligt, ska' du veta,
 Att på maten springa eller — gå.
 Ge dig tid att ibland vänner skämta,
 Ge dig tid att odla kropp som själ,
 Ge dig tid att nyttig lärdom hämta,
 Herre Gud, hvad du då ska' må väl.

Jernväg, telegraf och telefonen
 Äro snilleverk, en hvar ju vet,
 Men om också man kom upp till månen,
 Ska' man springa sig till döds för det?
 Nej, se tiden an — men löp ej för den,
 Ty allt jägtande dig skadar blott,
 Tid då *vinnes* ej — nej, man *förstör* den,
 Ångrar sedan att man haft så brådt.

Hundra vers och kanske ännu flera,
 Skulle ämnet nog ge stoffet till,
 Men jag vill ej trötta eder mera,
 Skall på ögonblicket tiga still;
 Blott ett råd ännu jag har att gifva:
 Satans list står ofta nog på lur,
 När du skall, min vän, ur spårvagn klifva,
 Gif dig tid att stiga *riktigt* ur!

Fiolinisten Maurice Dengremont i
Göteborg 1878.

Man hörde blott talet, från morgon till qvällen,
Om småsill och storsill och färsk sill och salt —
Om huru den fångas på olika ställen,
Och att — nu skall sillfisket upphjelpa allt.
Teatern *besöktes*, förstås — men ej mera.
Konserter det tänkte man ej på en gång.
Men så kom herr Arlberg — och fanken regera! —
Han tog dem; . . . men ej som Maurice Dengremont.

Visst gaf oss herr Arlberg »Hin onde» så fager,
Att flickorna önskade »*Hin*» må dem ta' —
Och som »Podestan» fick han blommor och lager,
Applåder i mängd och kritik, som var bra;
Men lilla fiolspelar'n strax tog all dyrkan,
Publiken man nästan fick tysta med tvång,
När den var på väg applådera i kyrkan.
Åt en virtuos som — Maurice Dengremont.

Det är blott en humbug — så hviskades sakta,
Och ryktet det spred sig med fart omkring sta'n;
Men gossen han spelte och nu fick man fakta:
Det var en förunderlig brasilian.
Att »Rio Janeiro är landet som duger»,
Det sjöng »Rika morbror» så vackert en gång;
Men han sjöng också, att han »ej står och ljuger»:
Ett litet bevis är — Maurice Dengremont.

Tänk, här har grossören glömt vaxlar och ränta
 Och lefver och andas för konsten nu blott.
 På Börsen förgäfves »geschäftsmännen» vänta,
 Se'n hela vår stad har musikdille fått.
 Nog har man hört Nilsson, Trebelli, med flera
 Och dessa ha hänryckt en hvar med sin sång;
 Men hvem tänker på dessa storheter mera,
 Se'n man hört den lille Maurice Dengremont.

I fiolinistkungar, konstveteraner,
 Ett barn eder alla har spelat ikull.
 Publiken i hast blifvit republikaner
 Och tror ej på kungar — ej ens Ole Bull.
 I störtade ären, musikens heroer!
 Hvem erkänner mera att konsten är lång,
 När *elfva* års gossar i allt öfvergå er,
 Som fallet är nu med Maurice Dengremont.

Ja, lefve den lille med barnsliga sinnet:
 En storhet, hvars make man aldrig har hört!
 Hans älskliga bild vi bevara i minnet,
 Hans spel, som båd' gamla och unga har rört!
 Till Stockholm han drager och hvad han skall tjusa!
 Ty glanspunkten blir han för denna säsong.
 Han kan ej blott hänföra, han kan berusa,
 Det snillrika barnet — Maurice Dengremont!

Under förmälningen 1881.

Med rumgeschäft man tar itu,
 Försöker resande att pressa,
 Hvem ser på slanten väl just nu
 När Sverige fått en kronprinsessa?
 Visst knotas litet smått i sta'n
 Att festen blef på flyttningsda'n
 Men . . . man ä' nu en gång så ::
 Tralalalalalalala.

Vår militär ej älskar fred,
 Och derpå kan väl ingen undra,
 Den drager ut i slutna led —
 Ibland de äro flera hundra,
 Mot hvilka brukar stridas då?
 Det ä' polisen man vill klå,
 Vi ä' nu en gång så. ::

Men nu är Stockholm fint och nätt,
 Det vill sig till sin fördel visa,
 Att resande på alla sätt
 Vår mälardrottning månde prisa.
 Det der man säger ju ej om,
 Blott debetsedeln se'n ej kom.
 Men etc. etc.

Jag uti kö nog hade stått
 Till galaspektis hela tiden,
 Om jag mig kunnat tänka blott,
 Att man i Stockholm är så vriden.

Tvåhundra kronor mången gett
 På tredje raden för biljett,
 Men man etc. etc.

Att regn vid festen skulle fås,
 Derfor vi voro mycket rädda.
 De stackars flickorna, gunås,
 De måste uti hvitt stå klädda.
 Dock för ett älskadt furstepar
 Man gerna litet snufva tar.
 Vi ä' nu etc. etc.

Att öfver ån ibland man far,
 Derpå vi haft ett färskt exempel.
 Fyrverkerit — det danska — var
 Ett intet emot Törners tempel.
 Man kan ibland ju lurad bli
 Ty tullen är ej alltid fri,
 Men det etc. etc.

Ett album fick vårt kronprinspar,
 Gentilt — se det var hufvudsumman!
 För kronor två jag också har
 Satt dit båd' mig — och lilla gumman,
 Hvem vet hvad det renderar mej?
 Jag kan bli kunglig — — hoflakej!
 Jag är nu en gång så. .:.

En ny punschsort.

Jag var visst ej mer än sex, sju år,
 När första punschtårn jag tömde,
 Och än jag minnes just som i går,
 Hur skönt den natten jag drömde.
 Kat'kes och rotting och skolfrun Malla,
 De hade drunknat, jag tyckte alla
 — bara punsch.

Jag växte till — men, allt hur det var,
 Min lifdryck punschen blef ständigt.
 När till kalas då och då det bar,
 Jag drillade så behändigt,
 Att någon tant som jag hört — höll af mig
 Af sin ranson uti tysthet gaf mig
 Ett halft glas punsch.

Så blef jag yngling — men än, o ve!
 Hölls kär den guldgula nektarn.
 För poesi jag ock svärmade,
 Men ej ur tidningen — »Väktar'n»;
 Nej, Braun, och Sehlstedt, allt som var lifvadt,
 Jag sjöng — ju mera det roptes: vivat!
 Vi punschade.

Nu kallar ynglingen sig för, man,
 Af leken allvar har blifvit.
 Gu'nås man ej hela lifvet kan
 Få skämta blott, det är gifvet.

Den gamla drycken ännu uppskattas,
 Men liten *spets* får nu mer ej fattas
 Uppå min punsch.

I går, som vanligt, jag qvista' in
 I förbifarten på P. B. —
 Döm om förvåningen, fröjden min,
 När hon förkunnade Hebe,
 En ny sorts guldsaft, så femtonlödig,
 Att all slags spets ansågs öfverflödig
 På denna punsch!

Jag fick ett glas — hvilken härlig färg!
 Och smaken — ja, den var »Malle»!
 Fastän den kom ifrån — *Helleberg*,
 Den kändes snart i min skalle.
 Den var så stark att jag, ta mig katten!
 Ej mer tar spets — utan seltersvatten
 Till denna punsch.

—•••—

”Vår tid är lifvad.”

Möter man en dam nu mera,
 Smakfullt klädd, med nobelt skick,
 Blygsam tycks hon der passera,
 Oskuld ler i hennes blick,
 Ej kan man tro annat än, att det
 Är någon bättre personlighet,
 Allrahelst när just herr greve C.
 Så artigt helsade.

Dock jag våga kan min nacke,
 Att hon sväfvat yr och glad,
 Nästa natt på Mosebacke,
 På herr Wallmans maskerad.
 (Refräng: »Sofiavalsens».)

På teatern fordom gick man,
 Såg herr Dahlqvist, grät och njöt;
 Och i farsen skratta fick man
 Åt Deland, så att man tjöt.
 Nu är op'retten vårt A och O:
 »Turkarne», »Stella», »Boccaccio»!
 Der får man njuta af magnifik
 Dekoration — och musik.
 Och hur tjasas ej parketten
 Af modellerna, som stå
 Såsom krydda till op'retten
 Klädda hit (*geste omkring hufterna*) uti — trikså!
 (Refräng: *Boccacciomarschen*.)

Förr i verlden fann man skäl i
 Att gå ofta på konsert,
 Jenny Lind och Michaëli
 Gjorde sången för oss kär.
 Det var gediget, hvad man bestod,
 Sången var härlig, musiken god.
 Nu mer *man hör ej*, man blott vill se
 Och skyndar till — Variété.
 Der man sjunger, dansar, leker —
 Kjolen ständigt är i sväng —
 Melodier örat smeker
 Med en stående refräng.
 (Refräng: »Folgt mir nach Lindenau».)

Våra nöjen de variera
 På en tjugu, tretti år.
Domardans, Göm ring med mera.
 Nu ej mer på listan står
 Pantlekar se'n der en fiffikus
 Kunde sig *hänga* till puss på puss.
 Nu ser han hängsjuk ut, blott på hyss,
 För att i smyg få — en kyss.
 Fästeparets möten sedan
 Kunde hela världen sett,
 Nu stäms möten ny som nedan,
 Frun på ett håll — herrn på ett.

(Refräng: »Ty intet är så dejligt som en mänskinstur.»)

Ett vad.

Dramatisk skizz på vers i en akt.

(Händelsen tilldrager sig i Stockholm.)

Personerna:

Hanna Berger, rik enka.

Charlotte Kumlin, hennes vän.

Sterner, f. d. kapten vid Svea garde.

En tjänstejungfru.

(Teatern föreställer ett välmöbleradt rum med fond-
dörr; ett piano, till höger, en liten soffa och framför den-
samma ett sybord till venster.)

1:a Scenen.

(Vid ridåns uppgång sitter Hanna framför pianoi och sjunger.)

Sång N:o 1.*

1.

Jag leds vid lifvet
Och dess besvär.
Hvi har jag blifvit
Så ensam här?
Allena går jag och suckar nu,
Ej *flicka* är jag — ej heller *fru*
∴ Hå, hå! Hå, hå!
Hvad lifvet underligt är ändå! ∴

2.

En stackars enka
Har tråkigt jemt,
Hon får ej tänka
På glädtigt skämt.
Moralen aldrig det tåla kan,
Nej, hon skall sörja alltjemt sin man.
∴ Hå, hå! Hå, hå!
Hvad verlden underlig är ändå! ∴

* Musiken till sångerna kunna erhållas genom herrar Looström & Komp.,
Stockholm, Bazaren å Norrbro.

3.

En knarrig gubbe
 Ur lifvet går —
 En grånad stubbe
 På sjutti år;
 Hon aldrig älskat sin gamle vän,
 Men *enkesorgen* skall visas, den!
 ∴ Hå, hå! Hå, hå!
 Hvad verden underlig är ändå! ∴

(Sedan hon sjungit slutrefrängen, går hon ned till sybordet och nedsjunker der i soffan i en begrundande ställning.)

Hur tråkigt är lifvet, hur ödsligt och torrt,
 Prosaiskt ifrån början till slutet!
 Vår ungdom är dräglig, men den är så kort,
 Att *litet* man tycker sig njutit.
 En fru varit gift i ett år, eller två,
 Hon tror sig en oldmor re'n vara.
 På bal det ej mera kan passa att gå,
 Man måste för all del sig spara — — —
 Sitt hushåll hon sköter och tvättar de små,
 Romanen dock upptar det mesta!
 På kafferep ock till en tant kan man gå,
 Att svärta sin fattiga nästa. —
 Vår tid borde skämmas för sådan moral;
 I ungdomen, då skall man njuta,
 Tidsnog blir man gammal och skröplig och skral
 Och måste i hemmet sig sluta.
 Jag sjunger och dansar och skämtar och ler —
 Må världen för detta mig klandra!
 Till pris åt dess ondska jag gerna mig ger,
 Det händer, gunås, många andra.

Fick sqvallret i verlden ej hafva sîn gång,
 Hvad skulle då tanterna göra?
 Och konversationen blef inskränkt och trång,
 Om rykten man ej fick förstöra.
 Jag sjelf, till exempel, är enka och rik,
 Har tillbedjare uti massa,
 Men leka med alla — — det är min taktik,
 Man friar visst mest till min kassa!
 De göra sig därför' onödigt besvär,
 Jag bryr dem blott smått, jag, och sjunger så här:

Sång N:o 2.

Min herre! Hvad kan ni mig skänka?
 Ert hjerta? — — Är det ej för stort?
 Er kärlek?! — — Betänk, jag är enka,
 Jag rön i den vägen har gjort.

(Sjunger som herre:)

Men törs jag er, hulda, då fråga,
 Hvad ni af er fästman begär?

(Som fruntimmer:)

Jo, han skall mig plåga, då är
 Jag säker på att han är kär.

(Som herre:)

Er plåga, min sköna? Hvad fasa!
 Det mäktar en dödlig ju ej!

(Som fruntimmer:)

Jo, han skall af svartsjuka rasa
 Och slutligt ta lifvet af sej.

(Som herre:)

Tillåt mig, min sköna, att säga
 Att det öfver gränserna går, —
 Man först *efter döden* er får;
 Förlåt jag er inte förstår.

(*Spelar efter sångens slut förnärnad.*)

Ni ej förstår! Men jag förstår er väl:
 Ert lif ni vill för min skull inte våga.
 Om ni mig älskade, — — båd' lif och själ
 Ni offrade, ifall det kom ifråga.
 Ni hycklar blott en låtsad känsla nu
 Och läspar ömt: »jag älskar er, min fru!»
 Men vet, min herre, att jag fordrar mycket;
 Gå därför bort! Ni föll mig ej i tycket.
 Och bort han går och man är fri från den,
 Likväl ej alltid, ty ibland det händer,
 Som alla karlar han är envis, — men
 Då helt legèrt en korg man honom sänder,
 Och den ett snöpligt slut på saken gör.
 Man skall dock icke tro af sorg han dör! —
 Åh nej, han bara till en ann' sig vänder,
 Och har han otur, samma spratt der händer.

(*Paus.*)

Ja, — så man gyckla kan med en och två,
 Men om han kommer, *han* just, idealet,
 Hvad skall man svara på hans anbud då?
 Der stannar man i valet och i — qvalet,
 Det går ej an att genast huldrikt le,
 Nej, gu' bevars, hvad skulle han då tänka?
 De äro egènkära, karlarne.
 Han kunde tro att, för det jag är enka,
 Jag blott en man i hast mig ville ha,
 Som kunde enkoståndets bördor lätta.
 Man ur den villan måste honom ta',
 Men blir dock narrad oftast just på detta.

Sång N:o 3.

Hör flickor små
Och fruar också,

Det råd jag nu ger eder alla.

Det svaga könet tillhöra vi,

Ty ödet kan ingen befalla.

Men koketteri, ;:

Det undfly som pesten.

För resten

Var munter och fri!

Lek aldrig, flicka, — aldrig med den, som du har kär!

Om kärlek är beständig, den ock ömtålig är.

Om du en gosse aktar,

Fly allt koketteri;

Ty att han dig föraktar,

Lär annars slutet bli.

(Berättande.)

Jag minns så väl; det tvenne år se'n var

Just denna dag, det rinner mig i sinnet.

Om jag blef tusen år, den scenen bar

Jag säkert lika tydlig uti minnet;

För första gången, fastän enkefru,

Jag *älskade* och *älskad* var tillbaka!

Det sägs, att kärleken gör lycklig ju,

Men denna lycka fick jag aldrig smaka.

O, qvinnor, qvinnor! ett exempel tag

Af min historia och bättren eder!

Låt ej koketteriet bli er lag,

Ty jag skall visa er hvarthän det leder.

Jag varit enka uti tvenne år,

Då en kapten, just här vid Svea gardet,

Med ögon blå, mustascher, lockigt hår,
 Och ståtlig se'n, som ingen annan var det,
 En längre tid sågs ofta i mitt hus,
 Men ännu ej jag hade rört hans hjerta.
 Hans motstånd ökade mitt kärleksrus —
 Att *älska* och ej *älskas* — hvilken smärta!
 Jag koketterade, jag gjorde allt,
 Jag dånade och jag fick konvulsioner,
 Men intet rörde; han sa' blott helt kallt;
 »Hvad damerna ha konstiga fasoner!» —
 Så gick det, tror jag, närmare ett år,
 Då äntligen jag fick mig hjälp i nöden,
 Ty jag blef sjuk — — — jag fick en feber, svår,
 Om inom kort jag låg der nära döden.
 Nu äntligen han kom, min Martisson,
 Föll ned förtviflad för min bädd, den arma
 Nu var försvunnet allt hans grymma hån,
 Det var förbytt i smekord, ömma, varma:
 »Gå icke bort, o älskade, mitt lif,
 Min själ, mitt allt! O, stanna, stanna!
 Låt döden flykta och min maka blif,
 Jag älskar dig så utsägligt, *Hanna!*»
 Så sjuk jag var, jag hörde dessa ord
 Och jag blef frisk visst inom åtta dagar.
 Nämn något läkemedel på vår jord,
 Som är så verksamt och som så behagar!
 Jag blef nu friskare med hvar sekund,
 Ty min kapten var ständigt vid min sida.
 Då nalkades, tyvärr, den bittra stund,
 Hvarför jag sedan fått så mycket lida. —
 Kapten förnyade sitt frieri
 Och sporde, om jag delade hans låga.

Men tänk, god' vänner, hvad koketteri!
 Fast jag var kär, jag ville honom plåga,
 Och svarar därför mycket kallt och torrt:
 Jag tror, min herre, ej på edra eder!
 Men är er kärlek af den rätta sort,
 Så skall ni säkert göra hvad jag beder.
 Vi gå ett vad: min kärlek jag er gifver,
 Ifall ni vinner; — korgen rätt och slätt,
 Om ni förlorar, er belöning blifver.
 Det är nu en gång så, gunå's, mitt sätt.
 I morgon dag från stad och land ni far;
 På tvenne år vi få ej se hvarandra.
 Om under denna tid ni trogen var,
 Då älskar ni mig säkert mer än andra.
 Kaptenen stirrade ett ögonblick — — —
 O Gud, han visste ej att jag raljera'!
 Med stolt förakt han tog sin hatt och gick,
 Se'n återsåg jag honom aldrig mera.
 Först tänkte jag: åhå — han kommer nog,
 När vreden lagt sig och han lugn har blifvit.
 Men ack! hur grymt jag arma mig bedrog!
 Han var försvunnen, — hvart han sig begifvit
 Ej någon visste. — Ingen skymt, ej spår!
 Och sedan dess förflutit tvenne år!
 Mitt är dock felet — jag lär fåfängt klaga;
 Bort, dystra tankar, bort! Jag måste er förjaga.

(Går till pianot och sjunger.)

Sång N:o 4.

Hvad den tid var skön
 Under lek och dansar,
 Uppå ängen grön

Man band sig blomsterkransar
 Blomman var vår lekkamrat,
 Kärlek kände man, ej hat
 I ungdomsåren.
 Purpurn på vår kind
 Tolkar hjertats slag;
 Ack, liksom en vind
 Flyktade vår dag.

(Efter sången inkommer en tjänsteflicka med ett bref. — HANNA tager brefvet, hvarefter flickan går. Hon ser på poststämpeln.)

Från Malmö, tror jag väl — — poststämpeln känns igen,
 Från Angelique jag tror, min allrabästa vän.

(Läser:)

Min egen Hanna!

Tack för din senaste, kärkomna skrifvelse! För-låt, att jag så länge lemnat densamma obesvarad, men det kommer sig deraf, att man här är så upptagen från morgon till qväll af baler, konserter, sällskaps-spektakler, slädpartier och andra spektakler, att man glömmar sina frånvarande vänner. Jag vill nu försona mitt fel genom ett långt, mycket långt bref. Vet du Hanna, vi ha fått en ung man till staden, ett riktigt *lejon*, alla karlars afund och alla damers förtjusning; han har endast varit några dagar här och likväl täfla alla att få bjuda honom. Jag har varit nog lycklig att få se honom hos mig, och vi hade då ett samtal, som rörde dig ganska nära. — Den unge mannen sade sig förut hafva sett dig, du hade totalt eröfrat hans hjerta och han har svurit, att du skall blifva hans maka. Du kan väl förstå, att jag skrattade åt honom. Då tillbjöd han mig att ingå ett vad: om han inte inom sex veckor

vore förlofvad och gift med dig, ville han åt mig afstå sin käraste klenod, sin tapperhetsmedalj. Om han deremot vinner, skall mitt straff blifva att få resa till Stockholm, för att öfvervara ditt bröllop, — ett älskvärdt straff, som du finner. Jag gick naturligtvis in på vadet, emedan jag på förhand insåg, hvem som kommer att vinna.

På begäran medföljer här i ett särskildt kuvert hans porträtt. — — —

(Talar.)

En sådan dumdryg narr, en sådan inbilsk tok!
Och denna Dummerjöns vill hon ge ut för klok!
Men vidare!

(Läser.)

Han kommer om ett par dagar etc. etc.

(Talar.)

Ja, må han komma blott, jag lofvar, utan krus
Den gunstig herrn skall ej bli gammal i mitt hus.
Kan man väl tänka sig en dylik skamlöshet?
Men vänta, min munsjör, här skall ni nog bli bet!
Jag åt hans frieri ej lånar alls mitt öra,
Nej han får snopen gå och korgen med sig föra.
Min lilla Angelique kan vara nöjd och glad,
Ty hur det än må gå — nog vinner hon sitt vad.
Men jag i min förtret ej brevet läst till slut,
Och så hans konterfej — hur manne det ser ut?

(Tar åter fram brevet och läser vidare.)

Han har varit kapten vid gardet, men af en händelse, som han inte vill yppa, har han i tvenne år vistats utrikes och bland annat senast deltagit i turkiska kriget.

(Får en ingivelse. Talande.)

Kapten vid gardet här och borta tvenne år!
O Gud! är det väl han? Den tanken öfvergår
Allt, hvad jag hittills drömt. Kan det väl möjligt
vara?
Och brevet — — hans porträtt, det skall mig allt för-
klara.

(Öppnar brevet och framtager porträttet. Med stormande
förtjusning, i det hon kysser kortet.)

Ah, det är han, han sjelf! Min aning var då sann;
Jag denna sällhet rätt ännu ej fatta kan.
Hvad står på kortet här? Låt se hvad det kan vara:

(Skalkaktigt.)

Om det en fråga är, jag vet hvad jag skall svara? — —

(Läser på kortets baksida.)

Skall Hanna låta mig ännu en gång få fara?
Är profvet *nu* bestådt? Och är du ännu fri?
Låt hjertat svara då! Bort allt koketteri! — — —

(Med passion utbristande.)

Ja, ja, och evigt ja! Nu får du hos mig stanna!
Om utaf barnslighet hon felat har, din Hanna,
Skall det ej hända mer — det lofvar jag din bild.

(Svärmande.)

Gud, att jag tvenne år har varit från dig skiljd!
Men nu jag mins en sak, som ej lär bli i lag:
Det vad, man ingått har — hvem tappar det? . . .

(Kaptenen och Angelique som inkommit vid de sista repli-
kerna, ha stått tysta i fonden. Angelique, för nu fram kaptenen
till Hanna, i det hon säger nigande:)

— — — Jo jag! — — —

(Omfämning; ridån faller.)

En Finlandstripp.

Skizz.

— Kan jag få lof att köpa en biljett till Helsingfors med ångfartyget Åbo?

— Mycket gerna! *för-* eller *akterhytt*?

Jag visste inte hvilket jag skulle välja, men efter en vemodig blick på min plånbok, som jag just hade till hands, svarade jag mycket blygsamt: *I förn.*

— Fins det pass?

— Hvad befalls?

— Fins det pass?

— Pass? — Nej för all del, men prestbetyg kan jag stå till tjänst med.

— Duger inte! För att komma till Ryssland måste man hafva pass.

Jag skulle heldre som i knack ha' velat »*lura i förhand*» . . . men den stränge herr biljettförsäljaren upprepade obevekligt sitt — *pass.*

— Vågar jag fråga hur jag skall bära mig åt för att erhålla denna nödvändighetsartikel?

— Jo, först till passexpeditionen, som är belägen alldeles bredvid cellfängelset.

Det klack till i mig. — Hvarför skall man också placera cellfängelset bredvid ett ställe, der man skall förskaffa sig rättighet att taga till flykten . . . nå vidare?

— Der ska' ni mycket noga uppgifva hvem ni ä'
och hvad ni duger till — betala 3 kr. 50 öre, komma
igen efter ett par tre timmar, möjligen efter en timmas
ytterligare väntan få det begärda. Derefter till ryska
konsuln, få det påtecknadt, betala 1 kr. 50 öre och
sedan står jag till herrns tjänst.

Trefliga utsigter för en stackars resenär, som skall
qvista af samma afton och ännu ej hunnit hvarken att
packa eller komplettera sin magra reskassa . . .

Min bäste Herre
Au revoir,
Jag ej sett värre
I all min dar.
I väg jag kilar
Med hisklig fart,
Och mig ej hvilar
Förr'n allt ä' klart.
Sker intet nytt än
Uppå min stass,
Jag köper hytten
Med mynt och pass,

Och mörk till sinnes
Jag sprang som sju,
Drar mig till minnes
Blott *pass partout*,
Men som jag vänder
Om närmsta hörn,
Hvem visar tänder —
En argsint björn

Och midt i brinken
 Han sträcker tass.
 Jag flyr i blinken
 Och ropar — pass!

O milde Gudar
 Nu blir jag vred,
 Man jagar judar
 Och kristna med
 Poetiskt ej,
 Usch nej, prosa krass
 Ä detta prej
 Att man ska' ha pass —
 Men der är porten,
 Med dystert sinn,
 Likt skrämnda hjorten
 Jag klifver in.

Hå hå, ja ja, låtom oss med ett lätt skutt å la Sjöblom hoppa öfver alla vedervärdigheter, som jag arme stackare måste utstå — innan jag försedd med pass, biljett, reskassa och hustru klockan half åtta på aftonen ändtligen tronade på akterdäcket å ångaren Åbo.

Regnet föll i strida strömmar, för att uttrycka mig i romanstil. Det var alldeles som om hufvudstaden velat begråta mig innan jag ännu hade lemnat de »vänner på stranden som vifta med handen».

Det ä' märkvärdigt att det alltid ska viftas så förtvifladt innan man skiljes åt . . .

Nu ljuder tredje pinglet, landgången in och — farväl!!!

Mosebacke mottog min afskedshelsning, få se om hr Qvintus har sin jernpaviljong färdig till jag kommer tillbaka. Jag skall taga med mig litet rysk kaviar åt honom, för den han har ä' för salt.

Danviken ser lika tokigt ut som förr, den står oberörd af tidens tand, liksom af all slags försköningslust.

Djurgården tar sig bäst ut sedd från land — från sjösidan förefaller den åtskilligt ruskig, för att inte säga omordnad.

Manilla förbigås med tystnadens vältalighet.

Sjötullen just som jag skulle taga det gamla tullhuset i betraktande, kände jag ett lätt slag på axeln och fram tittar gamle vännen G . . en f. d. kamrat och komediant till profession. Stor öfverraskning, handkramning och glädjeyttring. Han presenterade mig för sitt resällskap, en treflig jovialisk man, benämnd »lindansaren» en lifvad garçon, som ju längre jag betraktade honom, tycktes mig mera hafva dansat på rosor i sina dar än på lina; — om man tager tre fjerdedelar af gubben Stjernström i hans blomstringsdar och en fjerdedel af Svante Hedin, så ha' vi mannen som han går och står.

Han och min vän G. skulle liksom jag, göra en liten för ro skulls tripp till broderlandet.

Men — hör jag isynnerhet dig, älskvärda läsarinna, utropa, — en lindansare och en »komediant», nog kunde man hafva råkat ut för hyggligare sällskap — isynnerhet när man skall presentera dem för allmänheten. Lugna dig, omtänksamma Evas dotter! Komedianten är en artist af första ordningen och lindansaren är en sådan der slags dansmästare som mången fröken — ja, kanske du sjelf dansat med, om

inte i Amaranten så åtminstone i Innocencen. Det är stor skilnad på artisen till *namnet* och artisen till *gagnet*.

Artist kan bli — af en bodbetjent,
 Aktris af pigan från köket —
 I fall debuten utfaller klen
 Det var ju *första försöket*
 Kan flickan blott litet *piffig* vara,
 Och finns jargon hos vår pojke bara,
 Det går nog bra!

Men akrobaten sin konst har *lärt*,
 Från liten törnet han *pröfvat*,
 Här debitera var inte värdt,
 Förrän man grundligt sig *öfvat*.
 Vid minsta felsteg han nacken mister;
 Se, *dessa kallar jag för artister,*
 De andra ej!

Artister finnas af flera slag,
 Svårt att dem klassificera,
 En är en storhet kanske *i dag* —
 I *morgon* nämns han ej mera.
 En är talang — en är blott skrådör,
 Talangen fattig och okänd dör,
 Skrådörn blir kanske . . . professor!

Mina reskamrater hade beställt upp toddivirke på däck och innan vi hunno till Fjäderholmarne var Konjandersdrycken iordninglagad — — —

Fjäderholmarne, som förr i verlden voro lika berömtade inom Sverge som Peruöarne öfver hela vida

verlden, äro nu, åtminstone den ena, försedd med ett treffligt utvårdshus, (den gamla *skärgårdskroger* existerar ännu) men i stället för att man förut tände sin cigarr när man kilade förbi orten, är den nu för Stockholmar'n en sommarsval tillflyktsort, dit han med ångans fart raskar i väg för att inandas frisk luft, njuta af goda varor och — slå käglor.

Till höger ha' vi en liten ö, som min vän G. påstod heta Sverge och strax bredvid ligger en annan obetydlighet kallad Danmark. Sverge är märkvärdig derföre att den är obebyggd och Danmark derföre att der har funnits en gumma, som var nog gammalmodig att blifva *Ett hundra år!* . . . Hvad hon måtte ha druckit mycket kaffe.

Bogesund, besynnerliga ödets skickelse. Just som jag skulle höja min pokal för det ståtliga herresätet . . . märkte jag att det var »utsupet» som Vadman säger. Mina värdar hade följt mitt exempel och vi skyndade oss derför att laga på en bit . . . för att med laddade mörsare kunna hälsa det stolta *Vaxholm*. Denna stenkoloss skall ju utgöra residensstadens försvar? men jag är rädd att det är med den som med åtskilliga löjtnanter. — Nog går det an i fredstid . . . Men Gud bevara oss för krig.

Rindön ligger i närheten. Den är visserligen ett mindre treffligt tillhåll för straffångar, men midt ibland samhällets olycksbarn har man nu funnit jernhaltiga hälsokällor . . . om dessas välsignelsebringande verksamhet har jag ännu ej hört annat än att de narrat *Vaxholmsboarne* att höja hyrorna för sina sommarboringar till den grad att . . . de stå der med outhyrda lägenheter . . . prosit!

Om staden jag känner ej mycket gunås
 Jo — *andelig salvelse* grundligt bestås
 Uti Vaxholm!

En läsarprest finns der, hvars far var aktör . . .
 Han träffar väl aldrig sin far . . . när han dör
 Uti Vaxholm?

Man bränvin lär anse som god medicin
 Ap'tekarn han tycker affären är fin
 Uti Vaxholm!

En kolportör fanns der som schappa burdus,
 Se'n han på »sin söte» förtjenat sig hus
 Uti Vaxholm!

Nog ä' det för väl den är fredlig vår tid
 Ty man lär ej lita på *vänner bredvid*
 Uti Vaxholm!

Och härmed jag sagt hvad om staden jag vet
 Förlåt nu för all del min frispråkighet
 Uti Vaxholm!

Knappt hade vi lemnat Vaxholm förr än en ung hebe ringde i en liten vällingsklocka. Det var en ljuf påminnelse om att man nu kunde få något till lifs. Inte för att precis Vaxholm med sin misslyckade *fästmö* hade förskaffat mig någon aptit, men sjöluften, dagens ansträngningar och en temligen klen middag gjorde att jag kände mig särdeles matlysten. Jag frågade min äkta hälft, *om hon delade mina känslor?* . . . och nu, likasom när jag första gången i lifvet gjorde henne

samma fråga, svarade hon ett ett hurtigt *ja!* Vi togo därför afsked af vårt resällskap på en stund, ty de spisade i aktern och vi i följd af vår förhytt — i försalongen. En matsalong i fören är just ingen inbjudande förfriskningslokal . . . instängd luft, trångt om utrymme och en högst obehaglig halfskymning är dess framstående egenskaper; lägger man härtill, som nu var fallet, ett ganska randigt sällskap, mycket påminnande om tredje klassens på en jernväg, var det inte underligt att matlusten betydligt svalnade innan vi ännu hade fått lukta på någon mat. Men »man muss sich nicht verbluffen lassen»! utan djerft gripa verket an . . .

Detta var emellertid lättare sagdt, än gjordt, ty fyra tyskar, förmodligen profryttare — man misstar sig sällan på den rasen — hade fattat posto på hvardera sidan om smörgåsbordet, fast beslutna att inte lemna fältet förr än någon ny rätt var i annalkande.

Jag ledsagade min madame till öfre ändan af den långa matinrättningen, bad henne bevara en plats för min räkning bredvid sig och gjorde ett nytt försök vid smörgåsbordet.

Nu lyckades det mig verkligen att under armen på den ena tysken annektera en liten *tiodubbel* . . . en brödbit hade jag förskaffat mig ur en brödkorg der hustru min satt. Lycklig och stolt skulle jag just föra den ädla potatisnektarn till mina läppar, då en knuff ifrån den inträdande uppasserskan i stället förflyttade den öfver nacken på en af tyskarne, som med nedsänkt hufvud och pincenez-beväpnadt öga höll på att undersöka ett fat med inlagd ål.

Han svor: »Potz tausend Donner Wetter» och blickade argt omkring sig, utan att få reda på hvarifrån

duschen kommit, ty jag stod vänd mot min hytt dörr och låtsade se mycket oskyldig ut.

Som genom ett trollslag blef nu emellertid bränvinsbordet ledigt; vid åsynen af det rågade kalfsteks-fatet, som uppapperskan kringbar, skyndade naturligtvis profryttarne liksom de öfrige materialisterne att intaga sina platser . . . och jag blef sjelfherrskare vid det efterlängtrade bordet. En kort öfverblick, en ny tiodubblare, som kom den rätta vägen, några kräftor på tallrik (min hustrus favoriträtt) — och min sjelfherrskareplats vid det bordet var ändad, jag abdikerade till förmån för någon värdigare; att detaljeradt beskrifva hela den tråkiga aftonmåltiden, skulle naturligtvis trötta äfven den hungrigaste.

Jag vill bara berätta hur man på en ångbåt, kanske mera än annars, kan misstaga sig på personer.

Bredvid oss vid bordet satt en elegant medelålders man, med aristokratisk hållning och dito utseende. Han smakade med gaffeln på en obetydlig kalfsteksbit . . . som han liksom af misstag lätit nedramla på sin tallrik, derefter begärde han på bruten engelska thé och detta drack han med en sådan gentillesse, att hustru min förvånad hviskade till mig:

— Hur i all världen har en sådan der förnäm man förirrat sig till vår enkla boning.

— Ja, vet du, det är högst märkvärdigt, hviskade jag tillbaka, men inom mig kände jag en viss tillfredsställelse då jag tänkte: »Gudskelof! sällskapet är inte så randigt, som jag först trodde.»

Efter slutad måltid återvände vi till däck, men i förbifarten passade jag på och frågade uppapperskan hvem den elegante mannen var?

— Hon smålog skälmaktigt åt min nyfikenhet och upplyste mig om att det var en *betjent* och att hans husbonde, en rik lord, residerade i aktern . . .

— *En betjent!!!*

»*Morjens, bror Petterson, du glada lax!*»

Det var hin,
Han var fin
Och på spe
• Drack han thé.
Magnifik
Domestik.

Sådant skick,
Sådan blick
Ton — och allt
Afmätt, kallt.
Han stå bak —
Vriden smak!

Tokigt rent,
En betjent.
Tocke spratt.
Full af skratt,
Gnor jag opp
Med ett hopp.

Qväder nu
För min fru
Misstaget
Som är skedt,
Hon ej har
Ord till svar.

Hur ser ut
 Nu till slut
Lorden, som
 Har slik groom? —
 Ä' väl grann
 Värre han!

Hustru min
 I sitt sinn,
 Tänkte så,
 Att ändå
 En lakej
 Narra mej.

Tror jag mer
 Hvad som sker,
 Nej minsann,
 Hvarje man
 Lurar oss
 Usch, sånt tross!

Åh! hvad det är svalt och behagligt på däck emot
 i den qvafva salongen, regnet hade nu upphört och den
 härligaste afton log oss till mötes . . .

»Hvad det är skönt ändå

Här i naturens sköte.»

Inloppet till Furusund. Många sjuklingar hafva
 färdats den vägen och många friska viljor hafva ilat
 nöjda tillbaka; lefve brunns- och badorterna! . . . Der
 hvilat man ut efter vinterns mödor och ansträngningar,
 der badar man bort följderna af källarmästarens dåliga
 tutingar, mjukar upp de under säsongens ansträng-

ningar stelnade lemmanne och krånglar sig till nya krafter genom källornas välmenande nykterhetsdroppar. Der kan man få sig en rik flicka, om man har tur i kärlek och en dito gubbe, om man tillhör det aldra som sötaste könet.

Jag för min del föredrar de rika gubbarne . . . De der *hundredatusans flickorna* se alldeles ut som om de ville säga: Håll dig på afstånd min lilla gosse . . . mellan dig och mig står en oöfverstigligt stor — kassakista . . .

Ska' det vara litet kaffe med avec? Ljöd ifrån rökhytten en frisk stämman med finsk brytning och framträdde båtens förekommande befälhafvare, kapten *Broberg*. Att den bjudningen med nöje antogs, faller af sig sjelf. — Presentationen var redan undanstökad och vi åtföljde derföre vår artige värd längre akter ut, der en rykande kaffetillbringare tronade, omgifven af små slafviska undersåtar i form af kaffekoppar. Gräddan skall väl i det konungariket föreställa aristokratien, som alltid vill flyta ofvanpå. Sockret påminner om sötsliskiga hofpoeter, hvilka med sin lilla bit tro sig bidra till smakens höjande. Téskedarne ha' mycket tycke med läsarprediker, dels emedan de äro fina utanpå men sämre invändigt, dels derföre att de uppträda så *rörande*.

Skorporna och smörbröden äro blekgula nykterhetsdansare, hvilka med sneda blickar blänga på — *medicinalrådet konjaksbutelj*, som med ända till tre stjernor prunkar der, omgifven af sina medicine kandidater, små slipade rackare . . . de der ock konjaksglas kallas plär . . . och efter denna filosofiska afstickare återgå vi till sällskapet.

Det var litet — men honett! Tvenne finska handelsmän, mina gamla bekanta, lindansaren och komedianten, kaptenen och vi. Konversationen blef genast liflig, och det var väl ingen under, en vacker sommarqväll på akterdäcket af en prydlig ångbåt. — Der kan man ju, om jag får uttrycka mig — gripa ämnen i luften.

Först pläderades om kaffets framstående egenskaper, men det ämnet blef snart *uttömdt*. Sedan öfverflyttades samtalet på våra teaterförhållanden och dervidlag var man af mycket olika meningar. Somliga talade för, andra emot de kungliga teatrarne. Lindansaren var afgjort för den *Nya* och isynnerhet för den gudomliga — Horwitz. Somliga voro för den *Södra* och jag arme, stod ensam som kämpe för den Hammerska inrättningen, hvilka alla ville hacka på . . . men som jag försvarade med den invändningen, att den blir nog bra, när en fackman får den om hand, ty;

»När hvar och en sin syssla sköter,

Så går oss väl ehvad oss möter!»

Det der var nog logiskt, men Gud vet i alla fall hur jag hade stått mig i längden med mitt försvar af den lilla ladan, om inte min vän komedianten hade hjälpt mig ur klämman genom att för omvexlingens skull börja på med en hel serie af teateranekdoter. De voro ganska humoristiska, hvarföre jag tager mig friheten reproducera en af dem:

»För ett tjugotal år sedan, då teatern stod några trappsteg lägre än i vår tid, gästades den goda staden Borås af ett s. k. teaterband. En afton hade, efter åtskilliga på stadskällaren inmundigade toddar, första älskaren och komikern kommit i en häftig ordvexling,

som, sedan de vid midnatt blifvit utkörda, urartade till ett stilla slagsmål på stadens torg. Tvenne brandvakter sutto händelsevis vid ändan af torget på en trappa och den ene skulle just sin tjenst likmätigt lunka fram och skilja kämparne åt — då den andre, som tillika var teaterskräddare, beslutsamt höll honom tillbaka och hviskade mycket öfvertygande: »Stör dem för all del inte bror Anderson . . . för de hålla just nu på att repetera»?

Men solen började allt mera att sänka sig i jernbredd med fartygets reling och man föreslog derföre att jag skulle sjunga en liten visa innan vi skiljdes åt — — — jag låter aldrig länge be mig — utan af stapeln gick följande:

Liten sommarvisa.

Mel.: »En liten fågel satt en gång
Och sjöng i furuskog» etc. etc.

När vintern flyr och solens kyss,
Till lif uppväcker allt.
När det blir ljus och varmt, der nyss
Det dystert var och kallt,
När lärkan sina drillar slår
Och sippan tufvan klär,
Då jubla vi: *Nu är det vår!*
Och snart är sommarn här.

Fram med min gamla landssurtout
Och bort från stadens qualm,
Resårmadrassen bytes ut
Mot en af bara — halm.

Musiken uti Berns salong
 Ej saknas minsta grand,
 Jag längtar efter fågelsång
 Och efter grönklädd strand.

Mitt gädddrag och min aborrkrok
 Och sumpen sen på släp,
 Nu skynda på, det går på tok
 För tusan — båten pep!
 Farväl, du sköna mälarestad,
 Du skuld till mina fel —
 Jag skyndar att i salta bad
 Nu två mig ren. — Farväl!

Man andas lätt — för hvarje tag
 Får lungan mera luft,
 Den nu ej njuter fulla drag
 Den har ej sundt förnuft!
 Nu knoppas kärlek, hopp och tro
 Och allt i solljus ler,
 Blott goda känslor spira opp,
 När man Guds allmakt ser!

Men tyst! der skönjes stugans tak,
 Nu är vi framme snart,
 Mitt torp är ordnad just med smak,
 Man trifs der underbart.
 Och utanför är platsen stor
 Båd' förstuggvist och tält;
 Det la'gård fins med fyra kor
 Så allt är väl bestäldt.

Och fisk det fås af flera slag
 Om man vill ha' besvär.
 Jag gädda knycker på mitt drag
 Och *Aborr hoimla* här!
 Se'n är det ju ej minsta risk
 Att liten perla ta?
 Ty supå måste man på *fisk!*
 Den regeln är så bra.

Ja, allt är godt och allt är bra
 Och dock är jag ej nöjd —
 Men hvad i Guds namn vill jag ha',
 Hvad grumlar väl min fröjd?
 En suck sig smyger från mitt bröst,
 Den tyder gåtan den . . .
Vi ha' ju om en månad — höst
Och slut är sommaren!!!

Helsingfors.

Mel.: När våren kommer då vakna sippor etc.

Nå, gudskelof man är framme redan
 Jag känner riktigt mig nöjd och glad.
 Mot stranden kastas nu landgångsbrädan,
 Jag är i finnarnes hufvudstad.
 Se *Brunshusbergen* med gröna säten
Observatorium bygd af sten,
 Der kan jag kanske få se kometen,
 Så framt den ej emigrerat re'n.

Skatudden syns der med sina nästen
 Och *Ryska kyrkan* som monument.
 Jag kan, Gud hjälp mig, se ryska presten
 Igenom kyrkdörr'n som står på glänt.

Och *salutorget* det skäms ej för sig
 Med *Frenckellshuset* och *societén*,
 Det är nu stillsamt, men annars rör sig
 Uppå det torget båd folk — och fän! -

Den presenterar sig präktigt, staden,
 Se der ett kyrktorn med guldsmidt kors —
 Bra synd att ej man ser *Esplanaden*
 Ty den är ståtlig i Helsingfors.
 Men fram vid hörnet syns obetydligt
 Ett gammalt hus — det är *Kejsarns slott*;
 Jag hade tänkt mig det mera prydligt,
 Ty detta liknar vårt *enkhus* smått.

Ack, en kosack! — Den ser ju för resten
 Ej grym ut alls, det är visst och sant.
 Gud vet om inte båd karl och hästen
 Fick ledigt rum i en svensk drabant
 Men här står jag ju och rakt mig glömmar,
 Der vinka vännerna ifrån strand,
 Man undrar hvarför jag står och drömmer
 Och inte knallar mig af — i land.

Adjö, goa kapten Broberg! Tack för en särdeles
 lyckad färd . . . att jag var sjösjuk på Ålands haf och
 att det regnade i Åbo, kunde ju inte herr'n hjälpa,
 ehuru man ibland fordrar till och med det omöjliga af
 befälhafvaren på en ångbåt. Tusen tack — och far-
 väl! Af många släktingar och vänner kringfladdras man
 vid landstigningen. Herre Gud, hvad finnarne äro för
 ett älskvärdt, hjertligt och trefligt folk! Ni skall inte
 tro att jag säger så, bara derföre att jag sjelf är gift

med en finska — nej, gudbevars, den åsigten hade jag innan jag inträdde i det heliga äkta ståndet. Jag tycker att det låter riktigt hjertegodt att bara höra en finne, kanske ännu heldre en finska — tala . . .

— Hvad ni no ha' *dröjt* . . . klockan ä' jo qvart fått te fyra!

Det var den aldra som sötaste unga finländska enka som på det viset hälsade mig välkommen . . .

— Ingalonda ha' vi *dröjt* — härmade jag . . . och så bar det af till det gästfria hemmet. Vi voro nemligen inqvarterade hos slägtingar . . . Der väntade oss en rar middag och sedan den var undanstökad, öppnades vid kaffet språklådorna . . . men inte som det vanligtvis brukar tillgå vid kafferep, för att förtala sin nästa och taga heder och ära af sina frånvarande vänner . . . utan för att under muntert skämt och glam samspråka om hur hvar och en haft det sedan man sist råkades.

Så förflöt qvällen och ni må tro att man sof något godt på natten, fastän det kändes aldeles, som om man fortfarande skulle hafva *vaggats på bölja blå!*

Uti vårt sofrum räknade jag rutorna på spe,
Ty man i drömmen då får skåda hjerteskattnen.
Och nog fick jag den kära lilla pulfverhexan se —
Ty jag om *gumman* drömde hela natten.

Vackrare teater än Helsingfors *nya* har jag aldrig sett. Något mindre än Nya teatern i Stockholm är den smakfullare och i synnerhet mycket beqvämare (några lösa stolar på parketten förekomma aldrig). —

Under första mellanakten gjorde jag en titt in på operakällaren, dels för att läska mig med en liten tu-

ting, dels för att återse ett ställe, der jag tillbringat så många glada stunder. Jag träffade också bekanta i mängd... men alla, nästan utan undantag, hade förändrat sig till sin — fördel. Löjtnanten hade blifvit kapten, konsuln kommerseråd, borgmästaren senator, doktorn professor och så vidare. Jag förplumpade mig oupphörligt i titulaturen och gaf mig slutligen fan på att studera statskalendern nästa gång jag helsade på gamla bekanta i det landet. Jag skakade äfven tass med ställets jovialiske värd Calle Kämp... typen för en gemytlig och treflig bacchi ståthållare. Sehlstedt tyckte alltid om trinda och välmående sjökaptener; jag tycker om samma egenskaper hos en värdshusvärd! Han bör se ut som den personifierade välmågan. Det lockar kunder... då deremot en torr, blek och mager bacchi prest stämmer ned humöret och gör att man förlorar aptiten.

Men nu ringer det! — Fort på med glacéhandskarne, pince-nezen och en estetisk kritisk kännaremin... Sålunda beväpnad, gör man alltid effekt i en teatersalong.

Under nästa entreakt gjorde jag ett besök på scenen för att helsa på gamla bekanta. Der behöfde jag emellertid ej anlita statskalendern... ty skådespelaren erhåller visserligen merendels sin titel *innan han gör rätt för den*... Men så får han också behålla den för hela lifvet... så vida han fortfar i samma branche. Det fins, förstås, en och annan egenkär baddare som kallar sig — och vill blifva kallad för *premieraktör*, men ursäktat att jag frågar: är det inte litet artistiskt snobberi?

Är det någon som känner *urhandlaren Oskar Laurent*?

— Nej, det kunna vi inte påminna oss! hör jag mina svenska vänner utbrista.

— Jo, mycket väl! svaras det deremot i korus från alla Helsingforsare.

Oskar Laurent är en populär personlighet. Hos honom får man veta hvad klockan är slagen, från det dyrbaraste guldur till den obetydligaste lilla väggklocka... Den sistnämnda är märkvärdig därför, att den går lika punktligt, om det bär aldrig så mycket opp åt väggarne för dem.

Äfven bjuder han sin publik på en exposition i *Leja*-stil, man kan för *en* mark förskaffa sig saker, som se ut att kosta minst *tre*... och till sist, tillhandahåller han både prenumeranter och lösnummerköpare alla både finska och svenska tidningar.

Det var denna sista omständighet, som gjorde att jag hedrade hans etablissement med min visit. Handelsmannen sjelf hade jag för många år sedan gjort bekantskap med hos hans far, den gamle hederlige bokbindareveteranen, alla svenska skådespelares synnerliga vän och beskyddare och egare till ett bland de gästfriaste hem i staden.

För konsten och dess yrkesmän
Den gamle svärmat hela lifvet,
Och svärmar lika tappert än,
Fastän han öfver *sjutti* blifvit.

När han om *Uddman* tala får,
Om *Strandberg*... och om fordna tider,
Då glömmet gubben sina år
Och att af rheumatism han lider.

Historier flöda från hans mun,
 Än skrattar han och än han gråter,
 Han öser som ur Mimers brunn
 De mest befängda anekdoter.

Men låtom oss återgå till sonen, i hvars bod jag inträdde i den berömvärda afsigten att förskaffa mig Stockholmsnyheter i form af tidningar.

Detta var dock lättare sagdt än gjordt, ty nog fans der tidningar — men de lefde, om jag så må säga, på indragningsstat. Pressöfverstyrelsen är det damoklessvärd som likt en ond genius dinglar öfver de stackars litteratörernas bläckhorn.

I Helsingfors jag dröjde kvar
 Jemt åtta dagar efter detta,
 Men ingenting passerat har,
 Som lönar mödan att berätta. —
 Jo, frukost äter man rätt bra
 Hos *punsch-Johannes* i *kapellet*,
 Men vill du dig en sexa ha,
 Så far till *Wilhelmsbad* i stället.

En soirée jag gaf i stan,
 Gud vet hur man med allt kan hinna,
 Der deklamera' *Fanny Grahn*,
 En ung dramatisk konstnärinna.
 För *Thomasson* jag graföl drack
 Med sorg i hjertat, det är gifvet,
 Se'n fick en — *smällkork* han till tack
 För att han ännu var i lifvet.

Man *glace* bestås på gatan här,
 Utaf en ryss, som går och säljer,
 Men *öl* det är ett hins besvär
 Att köpa få på *half*-buteljer.
 Ej efter sex på lördagskväll'n
 Det krusas alls med *spirituosa*,
 Se'n får man glädja sig åt smäll'n
 Och ej på starka drycker nosa.

Det finska gardet ståtligt är,
 Och häfdar sina gamla minnen,
 Han ju handterar sitt gevär
 Som vore det en fjäder — Finnen,
 Men här går allt så fredligt till,
 Ej talas ens om nihilister.
 Jag teg förstås, som muren still,
 För att ej komma uti klister.

När nu jag omtalt hvad jag vet,
 Jag säger *amen* liksom presten,
 Och tackar för all gästfrihet
 Och mycket annat godt för resten.
 Jag hoppas komma snart igen,
 Få se då hufvudstadspatroner
 Om *pressfrihet* ni fått er än
 Och *spårvägsnät* och *telefoner*!

Det var mycket svårt att krångla sig till en ångbåtsbiljett. Litet hvar äro resfärdiga den här årstiden. Slutligen lyckades jag dock att få mig en förhytt å ångaren *Hangö*.

Mycket tårar vid afskedet, både af den ena och den andra sorten. Fruntimmerna begagna sig af den

ena sorten . . . vi herrar, vilja inte visa vår svaghet . . . vi gå afsides och försöka att *scälja ned* — den andra sorten . . . *Farväl!*

Nu är man åter på villande haf! Styrman ville nödvändigt inhysa en person till i vår hytt, emedan det var så ondt om platser. Jag upplyste honom om, att mig gjorde det visserligen detsamma men . . . var det ett *maskulinum* han ämnade öfverraska oss med, blefve det under natten litet obehagligt för min fru. Vore det deremot ett *femininum* — blef det kanhända litet genant för henne? . . . Han nöjde sig med denna frågande förklaring — och vi fingo lefva ostörda i vår lilla kabyss ja, det vill säga så ostörda voro vi inte; ty som det ej fanns något lås, eller den aldra som lillaste rigel på hyttörren fingo vi allt som ofta på hälsning af passagerare som gingo miste.

Dock detta lilla missöde glömde man snart för den snabba uppsättning och det utomordentliga tillmötesgående, som i öfrigt kommo oss till del — af så väl befäl — som underlydande.

En annan episod har jag antecknat, endast för att ytterligare belysa ridderligheten hos en viss klass finnar.

Jag och min hustru hade tagit plats på akterdäck, dels för att vifta vid afresan . . . (man ska' alltid vifta litet . . . det är så trefligt) dels för att — ja, hvad vet jag . . . man brukar ju mestadels placera sig på akterdäck, när man under resan vill andas frisk luft!

Vi hade gjort oss så bekvämt som möjligt med ryggarne emot rökhytten och njöto i fulla drag af den milda aftonsvalkan.

Mötte oss så en liten vacker lustjakt, hvilken med sin smäckra tackling fängslade vår uppmärksamhet. Vi

stego upp och gingo åt mellandäck för att följa den vackra företeelsen i det längsta. Alltsammans var ett ögonblicks verk — men när vi återvände till våra platser voro begge stolarna upptagna af en liten rödskäggig herre med glasögon, hvilken hade varit så god och placerat sig på dem.

Detta förundrade mig synnerligen, emedan min hustru hade lagt sin reslektyr på den ena stolen och jag min plaid på den andra — båda dessa saker voro emellertid kastade på några stolar bredvid. Som det ej fanns något sittbart i närheten . . . och jag på sätt och vis tyckte mig ha' rätt till de annekterade ändpunkterna, frågade jag mycket höfligt den rödskäggige, om han inte ville vara så artig och för min hustrus räkning afstå den stolen, som han höll fötterna på.

Men kan någon gissa hvad jag fick till svar? Jo, så här lät det:

— *Tala finska drummel, när ni är på en finsk båt!*

Jag insåg genast att jag hade framför mig en af dessa älskliga samhällsindivider som benämnas *fennomaner* och då lönade det ju inte mödan att fortsätta resonemanget. Visst kliade det litet i min högra hand . . . Men så kom jag ihåg Dagens Nyheters ofta upprepade varning: *Rör ej vid finnarne!*

Vi inträffade i Åbo den andra dagen vid middags-tiden . . . Om den staden vore naturligtvis mycket att tala, men som min *tripp* sannolikt redan här börjat att blifva tröttande, vill jag ej draga ut den genom onödigt snack. Hade jag några äfventyr att omtala, det vore en annan sak. Om jag som *Mattis* hade varit nog lycklig att träffa på en — om än aldrig så liten

röfware... då skulle ni fått se, hvad jag skulle ha varit tapper... Nej' gunås, jag träffade inte på så mycket som en ficktjuf en gång... Hin vetet hvar bofvar och banditer hålla hus, när man behöfver dem?

Jag hittade en hästsko vid stranden i Åbo. Den der ska' du för all del taga vara på, utropade min hustru, ty det betyder lycka...

Kör för det, tänkte jag... och stoppade den af-dankade fotbeklädnaden i fickan.

Lyckan dröjde inte heller att infinna sig, vi vaknade på natten vid ett grufligt lif öfver våra hufvuden... Jag tog på mig det nödvändigaste och skyndade upp för att efterse orsaken... Jo, bevars — *hästskon* hade redan varit verksam. — Öfver vår hytt hade man, troligen i största välmening, placerat *elfva riktigt full-blodiga finska hästskreatur*.

Gud, en sådan natt! Jag drömde allt med ens — att jag befann mig i en klädloge — men kunde omöjligt blifva färdig, hvarken med min mask eller med min klädsel... publiken stampade... och jag ångestsvetades. Direktören pliktfälde mig till hel årslön... min vän recensenten kom inrusande och frågade om jag var galen som så lät vänta på mig — mina kamrater sprungo omkring mig och sökte att hjälpa mig till rätta — förgäfvos... och under allt detta stampades det... stampades så jag trodde att taket skulle falla in... slutligen föll jag i stället — i golvet — och vaknade...

Men hvad var det?... fastän vaken, hörde jag fortfarande det ohyggliga stampandet — *hästskon! den förbaskade hästskon!*

Med denna lilla lyckohistoria tager jag mig friheten

afsluta min finlandstripp. Vi återkommo välbehållna till skeppsbron och . . .

Jag var alldeles precis som när man kommer från en
fest.

En smula yr i knoppen, det är gifvet!

Det är nog treffligt *borta* — men *hemma* är dock bäst,

Så klok har jag på *Finlandstrippen* blifvit.

Ett sällskapsspektakel.

Skizz.

1.

Jag var en förhoppningsfull yngling på aderton år och den yngsta af sju syskon. Min mor hade redan från min födelse ämnat mig till något stort, dels emedan jag skådat ljuset på Kristi himmelfärdsdag, dels emedan jag var född med segerhufva; ty i nittonde seklet tror man märkvärdigt nog ännu på sådant skrock. Som hennes små tillgångar ej tillät henne att låta mig gå den akademiska vägen, trodde hon sig ändå ha satt mig i tillfälle att komma till vetande derigenom, att hon skaffade mig plats i en antiqvarisk bokhandel med lånbibliotek. Der tillbringade jag tvenne oförgätliga år, från mitt sextonde till mitt adertonde, emellan gamla luntor, hvilkas innehåll jag inte begrep, och en större samling romaner, som jag begrep så mycket bättre. — — Det var isynnerhet gamla riddarromaner, som satte min ännu barnsliga fantasi i en stormande förtjusning, och vid läsandet af dem glömde jag helt och hållet den öfriga världen och tyckte mig försatt till medeltiden, bland bortröfvade prinsessor och kärleksdruckna prinsar. Det är klart, att mitt ungdomliga sinne genom ifrigt studerande af sådan lektyr skulle få

en mycket romantisk och poetisk riktning, och att jag till slutet skulle försjunka till en drömmare. Men det var ej bestämdt i stjernorna, att jag skulle blifva det, ty en händelse inträffade, som helt och hållet ändrade mina idéer och kullkastade mina romantiska griller. — I en af de familjer, der min mor och följaktligen äfven jag umgicks, hade man kommit öfverens om att gifva några sällskapsspektakler, och som det i den bokhandel, der jag var, äfven fans dramatisk litteratur, blef jag anmodad att låna hem några dussin teaterstycken, för att bland dem kunna utvälja ett värdigt opus — så skedde, och valet föll på: — *Herr Dardanell och hans upptåg på landet*, af A. Blanche. Det var visserligen ett mycket lyckadt val, hvad pjesens innehåll beträffar, ty en qvickare och uppsluppnares fars kan man väl sällan få se — men, hvad utförandet vidkommer, isynnerhet vis-a-vis scenerierna, var den nästan omöjlig, om man betänker huru litet i dekorationsväg man kan disponera öfver vid ett sällskapsspektakel. Detta har jag nu lärt mig inse, men den tiden begrep jag det inte och därför var jag en af de största ifrarne för den ifrågavarande pjesen.

Den första repetitionen var utsatt och rolerna utdelade. Det var bestämdt att vi till att börja med skulle repetera hemma hos min mor, emedan hon hade en större sal, som vi kunde få disponera öfver. Regissörsbestyret hade blifvit öfverlemnadt åt en gammal handlande Tåman, som enligt våra klena begrepp borde bäst förstå sig på den saken, emedan han väl hundrade gånger, enligt hans eget påstående, uppträdt såsom amatör i olika roller. — Jag var hans högra hand vid rolernas utskrifning och de andra mindre anordningarne,

och nu glömdes bokhandeln helt och hållet för de dramatiska bestyren.

2.

Den första repetitionen.

Klockan var sju på aftonen och klockan åtta skulle repetitionen börjas. Jag hade redan tidigt på eftermiddagen bedt att få blifva ledig från bokhandeln, för att tillika med Tåman göra salen riktigt i ordning till det högtidliga ögonblicket — det så länge efterlängtade ögonblick, då jag skulle få visa hvad jag dugde till i dramatisk väg.

Jag hade fått mig anförtrud *Agapeti* rol, dels emedan jag var så ung och dels emedan den gamle Tåman med all bestämdhet trodde sig hos mig hafva uppsårat omisskänneliga komiska anlag. Hvad mig beträffar, skulle jag visserligen hellre ha' velat spela älskarens fadda parti, emedan jag var öfver öronen kär i den, som skulle utföra älskarinnans; men jag fann mig i mitt öde: när jag insåg att det icke kunde blifva annorlunda, och tröstade mig med att jag skulle spela min rol så väl, att hon ändå i mig skulle beundra den gryende talangen. — Nu började man emellertid att komma, jag skyndade naturligtvis emot den lilla älskarinnan och, under det jag hjälpte henne af med ytterkläderna, emottog hon i all tysthet dussintals välmentade råd: att akta sig för den mot henne spelande älskarens kärleksjoller och att så kallt som möjligt svara på hans repliker, etc. etc. — Hon gaf mig förstås ett par trofasta blickar, som sade ungefär: »Kan du tvifla på

mig». — Hvilken sextonårig yngling skulle inte ha känt sig lugnad dervid!

Jag var också fullkomligt trygg och kunde fullfölja mina anordningar, som till största delen voro färdiga, om jag undantar några stolar, hvilka skulle sättas fram och föreställa kulisser, och en gammal afdelnings-skärm, som skulle placeras vid ena ändan af salen och föreställa fond.

Tåman, hvilken skulle spela den gamle mjölnaren *Vädersten*, var redan i full dispyt med ett ungt perukmakarämne, styckets *Dardanell*. De tvistade om kostymeringen och voro naturligtvis som vanligt vid alla sällskapsspektakel af olika mening, ehuru båda två af oriktig. — Jag vill förbigå detaljerna af det rysliga virrvarret vid repetitionen. En hade tänkt sig sin rol sentimental, då den tvärtom var komisk, en annan var inte nöjd med den, som hade blifvit honom tilldelad och yttrade sitt missnöje deröfver vid hvarannan replik, en tredje satt sig på en stol för sig sjelf och *läste* upp sin rol, emedan — som hon påstod — man tids nog på sista repetitionen hinner att intaga placeringen och börja på att åbäka sig.

Den gamle Tåman bråkade så att svetten lackade utför hans små runda kindben. Han bad, han besvor, han skrek och han rasade, ingenting hjälpte, alla ville hafva rätt och ingen ville gifva efter.

— Hvarföre skall jag stå så högt upp i fonden? skrek förbittrad den, som skulle spela fru *Ullström*.

— Derför att frun inte får vara synlig för alla de andra spelande, förklarade Tåman saktmodigt.

— Äh! så herrn pratar — jag har väl öfver hun-

drade gånger varit på teatern och alltid har jag sett, att de, som spelat hufvudrolerna, ha' stått längst ned.

— Men, min bästa fru, det beror väl på situationen, det — vågade Tåman invända.

— Ah, hvem bryr sig om situation. Såvida jag skall spela rolen, så anhåller jag att få stå der jag synes.

— Och jag vill inte tala så mycket om kärlek, förklarade den, som var utsedd till lilla Dorothea.

— Hvarför det då? dristade sig Tåman att fråga.

— Derför att det är så rysligt genant att stå och säga se så der, läspade den lilla blyga.

— Men, min snälla mamsell, när det står i rollen.

— Ja, men jag försäkrar, att jag aldrig kan säga det, för jag skäms ögonen ur mig.

En tredje, som spelade baron, hade fått i sitt hufvud, att, som han skulle spela en fin karl, skulle han äfven tala fint och begynte derför att läspa — — — men som baronen tvertom skall vara en dugtig och kraftfull man, passade det förstas på inga vilkor. Alla försök af Tåman att rätta hans misstag strandade naturligtvis emot hans orubbliga visshet om att hafva träffat den rätta karaktären.

Fruentimmerna voro likväl värst, ty som de voro vana att inte ens blifva motsagda, när de hade orätt, kunde de omöjligt fördraga att nu inte få följa sin åsigt, då de trodde sig hafva fullkomligt rätt, och innan man hunnit till slutet på första akten var upproret i full gång.

Då inträdde en fridens engel, i skepnad af min gamla mamma, bärande en stor tébricka och efter henne följde en annan liten engel, i skepnad af en

tjensteflicka, med en punschkaraff och dito glas. Sinnesstämningen blef genast lugnare, och vid åsynen af punschen — beviljade Tåman en halftimmes stillestånd. — Nu bildade sig kottierier, som i hvar sin knut utbytte åsigter.

Att jag var med i det kottieriet, der den lilla älskarinnan presiderade, faller af sig sjelft, och der förfäktade jag med största ifver hennes förvrängda idéer. — Emellertid måtte alla kottierierna ha' kommit till samma resultat med sina åsigter, ty efter inte fullt en half timmas förlopp var man enhälligt af den tanken, att *Herr Dardanell och hans upptåg på landet* var alldeles för svår att gifva.

En bedagad skönhet, densamma som hade velat blifva så framstående uti fru Ullströms parti, föreslog genast, att vi skulle gifva scener ur Hamlet, emedan hon ända sedan barndomen svärmat för *Ophelia*. Hon hade studerat den flitigt och blifvit, som hon sjelf uttryckte sig, alldeles *galen* i densamma.

Förslaget förkastades emellertid, men för att ej såra hennes egenkärlek urskuldade man sig med, att man omöjligt kunde prestera någon henne värdig *Hamlet*.

En annan, som hade litet röst och var elev vid musikaliska akademien, ansåg sig i följd häraf för en mycket stor sångerska. Hon föreslog att gifva en större operett, men det gick inte Tåman in på, ty han var alldeles utan sångförmåga.

Slutligen efter mycket dividerande hit och dit uppträdde jag på en vink af den lilla älskarinnan och projekterade *En kontorist som är kär*, deri jag sjelf naturligtvis skulle spela *kontoristen*. Men nu blef hin lös.

- Sådant skräp! utropade en.
 — Inte tecken till innehåll, menade en annan.
 — Så ä' det, när unga pojkar ska' ha ett ord
 med i laget, skrek en tredje.

Emellertid höllo jag och mitt parti i oss, och snart blefvo vi herrar öfver platsen, ty de, som ej voro med om *kontoristen*, aflägsnade sig snart, mycket förbittrade.

Tåman stannade qvar, ty som en försigtig general hade jag naturligtvis inte velat stöta mig med honom, som jag visste mig så väl behöfva, i och för anordningarne. Jag hade derföre föreslagit honom till den gamla baronens rol, och sedan skulle han deklamera sitt älsklingspoem *Sven Dufva* för att fylla programmet. Med honom var således allt godt och väl, men perukmakareämnet hade äfven stannat qvar i den ljufva förhoppning, att han skulle få spela *kontoristen*, och med honom utstod jag en svår pers. Allt gick emellertid lyckligt, ty sedan han fått lof att till förpjes spela monologen »Studentens majnatt», var han belåten.

Nu samtalades en stund om det nya arrangemtet, hvarefter man aflägsnade sig — och så slutades den första repetitionen.

Representationen.

Jag förbigår repetitionerna, som voro sig alla lika och fyra till antalet, ty det är märkvärdigt hvad man vid amatörsspektakel tycker sig behöfva litet repetitioner; när man vid en kunglig scen ej anser sig kunna gifva ett aldrig så litet stycke utan åtminstone åtta eller tio

repetitioner, ger man det vid ett sällskapsspektakel ogeneradt med tre eller fyra; men så går det naturligtvis derefter.

Det var i en gammal småbarnsskola som Thalia för aftonen hade uppslagit sina bopålar. Programmet upptog först och främst: Ouverture för piano och flöjt. 2. *Studentens majnatt*. 3. *Deklamation* (Sven Dufva) och till sist: *En kontorist som är kär*. Det var ett charmant program det, skulle jag tro? Att biljetterna voro utsålda, faller af sig sjelft; det brukar ju alltid vara fallet vid sällskapsspektakel.

Någon upphöjd scen kunde man ej prestera, men för öfrigt var *teatern* ganska snygg med tvenne dekorationsombyten och en eldröd ridå med guldstjerner. Det hela var anskaffadt hos en målare som hyrde ut dekorationer.

Klockan var fem på eftermiddagen — — således var det endast två timmar till det rysliga ögonblicket, ty klockan sju skulle det börjas. Vår klädloge, som var inrättad i en liten skrub, der barnen annars förvarade sina griffeltaflor och skolböcker, föredde en bedröflig anblick, ty först och främst var den så liten, att endast två personer kunde vända sig derinne på en gång, och för det andra fick man ej vistas derstädes annat än med lykta, emedan skolmamsellen var alldeles förskräckligt rädd om elden. Vi hade visserligen ett rum bredvid skolsalen, men det hade vi som artiga kavaljerer afstått åt damerna.

Jag var i en förskräcklig ångest, ty Tåman hade tagit sig ett par glas för mycket och gjorde bara dumheter. Det finnes personer, som tro att man nödvändigt måste hafva sig en liten stjärna för att kunna uppträda

på teatern och ibland dessa var Tåman; men detta är en alldeles falsk åsigt, ty om någon behöfver ett klart hufvud och ett redigt förstånd, så är det väl den, som på tiljan ur minnet skall framsäga och gifva färg åt andras tankar.*

Perukmakareämnet hade också tagit sig några tankställare, dock var han på långt när inte så påstruken som Tåman, men han hade en butelj punsch med sig i skrubben, och den anlidades flitigt under maskeringen. Jag var ännu i den lyckliga åldern, då man föredrar karameller framför Bacchi safter, någonting som är att rekommendera åt både *amatörer* och *aktörer*, när de skola uppträda.

Teatern var nu dekorerad till »*Studentens maj-natt*» och jag höll just på att lägga handen vid den sista anordningen af requisitan, när jag hör det rysligaste gallskrik ifrån skrubben; jag kände igen Tåmans spruckna basbaryton, skyndade dit och kom just lagom för att blifva vittne till en ganska tragi-komisk scen: Tåman satt på en stol, och vid sidan af honom stod perukmakaren med en hårtång, som han af misstag i skumrasket kört in i Tåmans öra. Den arme handelsmannen stretade och stretade för att komma lös, men perukmakaren släppte inte sitt tag utan svarade med den hos dessa herrar vanliga flegman:

— Var så god och sitt still, det är inte farligt.

— Kan jag sitta stilla då herrn bränner öronen af mig? gallskrek Tåman, blek af ilska och rusade upp.

— Åh! herrn är bara litet håröm, det är alltsammans, svarade perukmakaren.

— Är jag håröm? utropade Tåman och höll i sitt öra.

— Ja, visst ä' ni det, som ger er till att skrika för att man kommer att lugga er litet.

— Kallar ni det att lugga, när ni har bränt upp hela mitt öra?

— Det är inte sannt!

— Ni är en oförskämd människa!

— Ni är en sillstrypare!

— Herre, reta mig inte — — —

Twisten höll på att antaga en mycket allvarsam karaktär, då jag i hast fick den idén, att slå i ett par glas punsch och bjuda de båda herrarne. Det lyckades, ty efter tömmandet af första glaset hade Tåman redan sköljt ned både sin vrede och sin smärta, och vid det andra dracks försoningsskålen.

Nu började emellertid folket på att komma, och man måste hissa ned ridån. Jag bad Tåman vara snäll och göra det, medan jag gick att hjälpa fruntimmerna med maskeringen.

I fruntimmerslogen var det inte heller så lugnt, ty ehuru det endast var tvenne fruntimmer, som klädde sig der, funnos der bestämdt ett dussin andra, som dels hjälpte till och dels sågo på.

Den lilla älskarinnan, som läsaren troligen påminner sig sedan förra kapitlet, och som hette Amanda, ville på inga vilkor låta mig få komma in, emedan hon inte ännu var riktigt klädd, men när de andra menade tro på, att det inte alls var farligt, blef jag insläppt. — Hon kom nu rodnande emot mig, klädd i en liten förtjusande natttröja, och med håret i denna behagliga oordning, som på en yngling gör tusen gånger mera effekt, än den mest fulländade toilette. Det var också med hjertat i halsgropen, som jag närmade

mig för att med korkbiten och cinober-sudden vidröra hennes lilla täcka och älskvärda ansigte. Att jag gick så långsamt som möjligt till väga med maskeringen, det faller af sig sjelf. Ack! jag fick ju med mitt ansigte nästan vidröra hennes, och derunder insupa hennes berusande andedrägt. Hvad jag derunder sa' henne, vet jag ej, men att döma af hennes förlägenhet måtte mina läppar hafva uttryckt hvad mitt hjerta kände.

Men nu skulle det börjas, och jag skyndade att säga till åt Tåman, att passa på, ty han skulle blåsa flöjt i Ouverturen; men den olycklige handelsmannen var ingenstädes till finnandes. Jag letade mellan kullisserna, jag letade i skrubben, jag ropade och jag frågade; förgäfvos, han var försvunnen.

Hvad skulle jag nu taga mig till? Här inne var allt villervalla, fruntimmerna vred sina händer och himlade sig, perukmakareämnet och den, som skulle spela betjenten i »*En kontorist som är kär*» voro påstrukna och skrattade åt alltihop. Derute stampade publiken så att golftiljorna skakades, och ingen Tåman syntes till. Jag vet inte hvad jag velat gifva ut, om jag i detta ögonblick hade kunnat blåsa flöjt! — Jag ringde emellertid andra gången och var just på väg att börja Ouverturen utan flöjt, då den saknade med andan i halsen och flöjten under armen kom inspringande. Han hade i sista ögonblicket saknat sitt instrument och varit tvungen att springa hem efter detsamma. — — — Nu spelades då äntligen Ouverturen upp och det olycksdigra spektaklet tog sin början.

Jag förbigår »*Studentens majnatt*», och deklamation, ty båda delarne gingo för sig utan något särdeles missöde, om jag undantar, att jag i Studentens maj-

natt ett par gånger blef nedtystad af publiken, emedan jag sufferade för högt, och Tåman i sin deklamation, emedan den var för tråkig. Jag hade dessutom ett förskräckligt göra med att hålla reda på perukmakaren, som nu sedan han slutat sin monolog, tagit sig för att hålla nojs med fruntimmerna; och det var ett fnittrande och skrattande mellan kulisserna, så att man oftast inte hörde hvad Tåman deklamerade. Men nu hade vi hunnit så långt att efterpjesen, den så länge efterlängtrade och fruktade *kontoristen* skulle börjas.

Ridån hade gått upp och lilla Amanda, som spelade kammarjungfrun, hade redan sagt sin monolog — jag hörde min replik och jag träder in, mitt hjerta bultade, det svartnade för mina ögon, alla mina lem-mar ville draga sig tillsammans och publiken framstod för mina blickar som en stor svart jättelik massa, hvilken tycktes vilja uppsluka mig. Jag visste inte mera till mig, och höll på att springa ut igen, då jag på en gång qvicknade vid, och all min rädsla var som bortblåst — det var Amandas lilla sirénstämman, som hade satt lif i de afdomnade sinnena, och vid ljudet af hennes röst återkom jag helt och hållet till mig sjelf. Det var ju för henne jag spelade, hvad rörde mig hela den öfriga menskligheten, och snart var jag helt och hållet i min rol. — Vi voro i slutet af andra scenen, och jag skulle just börja min afskedskuplett »Farväl Sophie, vi se hvarann' ej åter», då vi blefvo afbrutna af ett förskräckligt larm och de förfärliga ropen: *Elden är lös! Elden är lös!* nådde våra öron. Vid dessa rop studsade jag tillbaka som en drucken; då slog en tjock blåaktig rök mig i ansigtet, och jag var nära att ånyo förlora besinningen; men tanken på den öfver-

hängande faran ingaf mig krafter, och eldflammorna, som hvirflade omkring mig, förlänade mig styrka; min första tanke var Amanda, hon låg afdånad vid mina fötter. Jag upplyftade den ljufva bördan i mina armar och skyndade som en blixtn genom brinnande kulisser och nedrasande bjelkar ut i det fria, jag stannade ej förr än jag uppnått vårt hem, som var beläget några stenkast från det brinnande skolhuset. Här väntade mig min mor, som varit bland publiken — och således mycket lätt hade kommit ut. — Vi lyckades snart att med förenade krafter återväcka den stackars flickan till lif; hennes blickar sökte mina och jag var lycklig.

Min mor hade skyndat tillbaka till brandstället, vi voro således på tu man hand och kunde ostörda få utbyta våra kärlekseder. Lyckliga ålder, då man ännu kan bygga luftslott och skapa sig illusioner, då framtiden ligger som en herrlig lustgård för vår ungdoms varma inbillning — och intet moln stör den blåa himmelen!

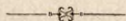
Vår bana var bestämd. Vi skulle båda till teatern och der skulle vi tillsammans tillkämpa oss ära och ryktbarhet; vi skulle troget sluta oss till hvarann och endast döden skulle kunna skilja oss åt.

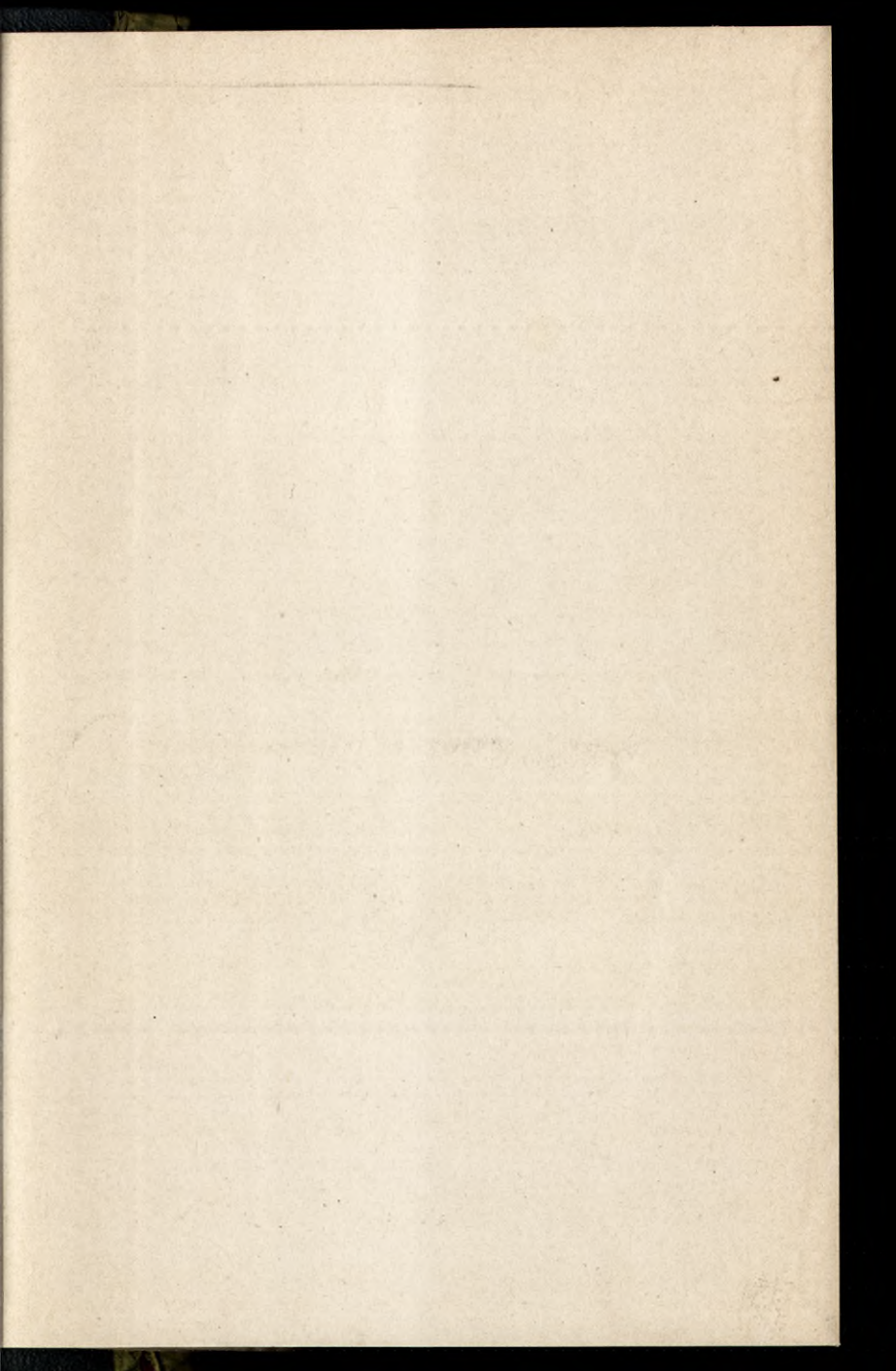
Gud vet hur länge vi hade suckat och utbytt trohetslöften, när min mor återkom och störde oss med den sorgliga underrättelsen att hela skolhuset hade nedbrunnet. Elden hade kommit lös i skrubben, förmodligen genom någon oförsigtighet — vårt lustspel förvandlade sig således till en tragedi, och vårt sällskapspektakel tog ett sorgligt slut.

* * *

Trenne månader derefter var jag engagerad vid en resande teatertrupp. Det var ju så vi hade öfverenskommit, Amanda och jag, den olyckliga aftonen — jag höll mitt löfte, men *hon* — hon gifte sig innan årets slut med en — *bryggare*.

»*O trohet du är stor i Norden*»!!!

659 A